

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

NO. 94.

సంచిక ౯౪

A

109, వేరి కోడు, పోడు, బొంబాయి

[illegible]

శరీరమును విడచిపోయినట్లు అర్థమౌచి,
 శరీరమును నష్టపరచిన నుండిన కాశ్రీయవర్మ
 ప్రసంగము:- నా. శరీరమునష్టమైనది, వి. 1.
 విష్ణుజ్ఞుని వర్మను గ్రంథము. మొ. 10. 10.
 మొదట, విష్ణుజ్ఞుని కాశ్రీయవర్మను,
 నామ. కాశ్రీ, వి. 1, మొదట

గోచావరి బుక్ డిపో, రాజమండ్రి.

పాశ్యపు వేంకటాచలపట్టితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలస రసమును నిరోధింపజేయునట్లు. 2. యోగలక్ష్మీవిలాస రసముగల నీసా రసయోగము నుండేనే పట్టితుల శస్త్రములను నిర్దావధము వేంకటాచలపట్టితుల తాగునంతోమముగ బల్కుగలరు. దినబ్యరము, మాసభిక్తాల్ల బ్యరములు, నన్ని పాఠములు మొదలగునవి తప్పక గుణమునును. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. (594)

2. శ్రీనివాస రైలం:—శ్రీనివాస గడ్డకును, సంయుక్తాన్ని, శాస్త్రమును ముందుకు. నీసా 1-కి 0-8-0, 5-కి 1 ఇశాం

3. శ్రీకృష్ణ రాసము:—దీనిని నేమింపనట్టినుండియే యాత్రమున కట్టక (కలరా) వాంతిభేది, శీతభేది, అజీర్ణ భేదులు గుణములు కాగలవు. నీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం.

4. బాలమూర్తిరసము:—విద్యలకు బలకారి; తియ్యకలదు. మందము, మలబద్ధము, అజీర్ణ భేది, కృత్వము, కడుపుబ్బరములు, ఆకలిలేకుండుట మొదలగునవి గుణములు. తియ్యకలదు. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం

5. శాకాహారమునకు కర్మరసము:—విద్యలకు కలుపు

కలుపు. 2-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇశాం. నీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇశాం. 300 మాత్రము గల నీసా 0-4-0 తపోలు కర్మకో 5-కి 1-8-0

12-కి 2-18-0 25-కి 5-8-0

తతి భావముతో మాదల బలములు తెలుపున వంతులను ప్రసాదించున వైద్యులు, మునూరు.

126 అద్భుత నివారిణి.

ప్రొఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎల్క్వోటానో వెర్లు

ఇదిబలహీనులకును నీరసులకును మందు. నిద్ర లేకుండుట, జ్వరము, తక్కువ గను, మెదడు దిమ్మగా నుండుట,

పనియందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్వప్నము, బలహీనము, ఆయాసము, కుష్ఠవస్త్రముపోగొట్టును. విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రకృతమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక జీవమంది ఇందులను బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినకీ ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోస్తరు ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0 40 ,, ,, ,, 2-0-0

సతీనమ! కు రి మ శ ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనమ!

ఆటో దిట్ బహర్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆత్మార్థ వాసనయును కలదు. ఆలోచనలో సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము బొత్తికాలేదు. వేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయలైనగాని 2-కి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన వనము మధ్యలోనుంటే యెంత ముఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేమియుండినా యీ ఆటోదిట్ బహర్ యొక్క వాసన ప్రాభవ్యముగా నులుమును. తుదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి వంపును. 10ల శ్రీ (ద్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.వి. చారి ,, 1 (ద్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0 ,, 2 (అద్భుతబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము ఆంగ్లమునుండియును ద్రవ్య ఆందు తెలియకలే కండ్లెసి. సం 1855, బామ్మమనీడు పిడి, బా. బా. బా.

సంఘ త్వ ము లు

ఆంధ్రదేశము

ఆశీస్సు

ఉ. మానుషకీర్తి, కాల పరిమాణనగోచర వీర్ల సీమలక బూని యతిక్రమించియు, బ్రహ్మసమర్థులకై, తదుత్తర స్థానమునం బొసంగెడు వితర్కములెంచక పంచభూత శైత్రానందబలముగ, నిరాకరణమునక బోవువేళలక దాని నిరర్థకత్వము కనబడ, దైవబలమునూపు చం దాన, మహాకణిణులన ధర్మము, నాస్తికతక, మదంబి, ధర్మానుగుణముగా భువన యంత్రముదెద్దు ధర్మమపి, విజ్ఞానమయుండు, లోక జననాయక నాయకు, డాంగ్ల సేత నీ దీనజగానక దత్తప్రసిద్ధి నియమించుక సర్వకాలమన్. "సరోజినీ" గ్రంథకర్త. పోలవరం.

ఉ. ప్రకారక శస్త్రలోకమున నూలిచిభూమిగలట్టి రాజులక బాణగండోలినజ్జనుల బ్రాభులబెట్టి పరాంగనాకలిక దాడిచినట్టిరాజులు; నధార్మికగర్వదండి మించుమా శ్రీరఘురామచంద్రులక బ్రసిద్ధురి బాధి సార్వభౌమనిక. మన ప్రభునితో జర్మమును సంధిచేసికొనినందులకు మా పోలవరం గ్రామమున యీ నెల 19-వ తేదీ 12 గంటలకు ఆయిలండు ప్రజలసంతసము వెలిబుచ్చుటకు గాను మారేంద్ర రెవిన్యూ యినస్పెక్టరు గారగు వెద్దికెట్టి ప్రసాదరావుగారి యాధిపత్యమున నొకసభ సమావేశమయినది. గ్రామయంత యు కచ్చసి లోరణములతోడను జయవతాకలనోడను అలంకరింపబడినది. ప్రభుధరుమున శ్రీ చక్రవర్తిగారి పటము మారే గించిరి. అగ్రాధినాథి పతిగారి ప్రారంభోపన్యాసమైన పిమ్మట ఆగొండ్రి రామమూర్తిగారు జర్మనుల కార్యమును గుఱించియు వారు పరాజితులయి సంధికోడెంబడుటను గూర్చియు నుపన్యసించిరి. కడపట పిల్లలకు మిత్రాయము నుమారు 1500 మంది బీదలకు ఆస్తి దానమును గావించ బడినది. పురవాసి.

కన్నాపురము.

పోలవరం డివిజన్ కన్నాపురం గ్రామములో 19-7-19 సంధిసభా సందర్భమున గొప్పయుత్సవము మిక్కిలి జయ శ్రవణముగా జరుపబడినది. ఉగ్రామాధికారులకన్న, దయాధ్రు వృద్ధులును, కాంతి స్వభావులును సత్పురుషులును ఆసు మ-రా-శ్రీ, గెడాగెర ఆచార్యుగారు నుమారు ఆయిదు వందల వేదలకు ఆస్తి దానమును చేసిరి.

గోపువానిపాలెం

కృష్ణాజిల్లా గన్నవరం తాలూకా గోపువాని పాలెం ఆగ్రహారం గ్రామములో యీ నెల 19 తేదీ శనివారంరోజున సంధి ఉత్సవము జరుపడముగా జరిగెను. మధ్యాహ్నము నూలలో విద్యార్థులకు ఫలహారములు పంచిపెట్టబడెను. ఆట్రువైన 2 ఘంటలు మొదలు 6 ఘంటలువరకు 250 బీద జనులకు రాజసిద్ధియందు భోజనములు పెట్టబడెను. యార్లగడ్డ వీరభద్రయ్య.

కారంచేడు.

సంగ్రామ జయసంధి పరిష్కారోత్సాహ మూచనము గాగ రెండుతేదీపాటలు అడివారము మధ్యాహ్నమున జేవాలయములక బూజుల జేయించిరి. సాయంత్రము బాగర్లమాడి కుప్పస్వామి చాదరిగారి యధ్యక్షతన మంగళవాద్య ధ్వనీలతో శ్రీ బాధి ప్రభువరునకు జయోత్సవము గావించిరి. కొందలు శ్రీబాధిగారి బిరుదములను వారోసర్వవ మహాకార్యములను పద్యగద్యాత్మకముగా తెల్లడించిరి—వీర్లగడ్డ రంగనాయకుల చాదరి.

కోటపురట్ల.

బ్రిటిషు గవర్న మెంటువారు విజయమును పొందినందులకు గాను, కోటపురట్లగ్రామమును అందలు నేకిధించి శ్రీగవర్న మెంటువారుచిత్తుగా నెంసంగిన రు25-0-0లు గాక గ్రామములు కూడా మరికొందరికీ నహాయముచేసి, గ్రామ కరణంగారును యిప్పుడు నూతనముగా ఉద్భవించిన వియ్యపు కంట్రోలు నూపురు వైజయ్య అయిన, ము. రా. రా. క్రొవ్వడి ఆప్పారావుపంతులుగారి యాజమాన్యమున రమారమి 500 ల మంది బీదజనులకు వుచితభోజన సదుపాయము చేయించినారు. ఆయిలపురపు సరసింహారావు.

తణుకు

ఈ నెల 19-వ తారీఖున మా పురమందు సంధిసభా క్రవము మిక్కిలి జయప్రదముగా జరుపబడెను. నుమారు వేయిమందికి ఆస్తి దానము సంకల్పిగా క్యాంబిల్ హోటలద్ద జేయబడినది. నుమారు రెండువందలమంది శ్రీ పురుషోత్తములకు ముఖ్యముగా వృద్ధులు అంగహీనులు కడుబీదలు మొదలగు వారికి కష్టములను కూడ చేయబడినది. దీనికొకటై బీదలు చుట్టుపట్ల గ్రామములనుండికూడా వచ్చిరి. గవర్న మెంటు వారు యిచ్చిన స్వల్పమొత్తమునకు లోడు చందాలములయిన ఇంకను పోగుచేసి ఉత్సవమును జయప్రదముగా గావించిరి. పురవాసి.

మోరి

రాజోలు తాలూకాలోని మాగ్రామ మందు విజయ గౌరవార్థము ఉత్సవము జరుపబడినది. ఉదయమున హయ్యరు ఎలిమెంటరీ స్కూలు విద్యార్థులు విజయగీతములను బాడుచు గ్రామము వెంటదిరిగిరి. మధ్యాహ్నము గ్రామసంఘము పక్షమున ఒక సభ మ. రా. శ్రీ. వాళ్ళుచెరువు ఆస్పాత్రీరావు గారి యాధిపత్యమున సమావేశము అయినది. సభ్యులును తదితరులును దయచేసిరి. రాజభక్తి యుపన్యాసములు జరిగిన పిమ్మట కార్యదర్శి ఆంధ్రపత్రికలో ప్రకటింపబడిన సంధిసభ కులు చదివిరి. పిమ్మట విజయమునకు సంఘమువారి అమిత సంతోషమును తెల్పుచు గోపరాజు వేంకటాచలపతిరావుగారు పాదించిన తీర్మాన మేగ్రీకముగా నామోదించబడినది. కార్యదర్శి

కంకిపాడు.

నిన్నటి దినమున అనగా 19 వ తేదీ శనివారము రోజున సంధి మొక్క గౌరవార్థముగా పండుగ జేయబడెను. మాఫిర్కా రెవిన్యూ యినస్పెక్టరుగారు బంధా నూర్జనారాయణరావు పంతులుగారు, మా ఊరి గ్రామమునను గారగు యార్లగడ్డ బాపయ్యచాదరిగారు, ఇంకా కొందలు గ్రామ వువ్వోగస్థులును కలిసి ఒక గొప్ప ఆస్తి దానమును చేయుటకు బూతుగొనిరి. వీరు వారనక, నానాబాతులవారు మా సత్కరిముండు నిలదిరి. ముమారు 900 వందలకు వైగా వచ్చిరి. ఈ దిక్కులేని నిరాధారులకు బీదల పాతీటి తేవుడో యన్నట్లు పంతులుగారు స్వయముగా వచ్చి జనులకు ఏ విధ మైన లోటులేకుండా కష్టము చేయించిరి. వచ్చినవారుందలకు సంపూర్తిగా ఆస్తి దానము చేయబడెను. గ్రామవాసి.

నిడుబ్రోలు.

ఈ నెల 19 వ తేదీ, నిడుబ్రోలు, పొన్నూరు గ్రామములయందు విజయోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడినది. సాయంత్రము 3 గంటలకు, డిప్యూటీ కమిషనరుగారు కచేరీయందు, డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఇంజనీయరుగారు రైస మ-రా-రా-శ్రీ గోపాలయ్యగారి యాధిపత్యమున నొక బహిరంగ సభ జరుపబడెను. ఆసభ్యులు, డిప్యూటీ కమిషనరుగారు, మరికొందలు ప్రముఖులు మృత్యుమధుర వాక్కులతో, యుద్ధము, సంధి, మన ప్రభువుల బలాధికత, సత్కార్యచరణములగుర్చి యుపన్యసించిరి. అంత, ప్రాథమిక పాఠశాల విద్యార్థులలో వ్యాయామ క్రీడలయందు జయము గాంచిన వారికి బహుమతు లొసంగబడెను. సభ్యులకు, బాజులకు, అల్పాహారము లొసంగబడిన పిమ్మట, జయజయ ధ్యానములతో, సభ జయప్రదముగా ముగిసెను. పి. వి. కృష్ణయ్య.

వైజయవా రు:—మా యూరగల శ్రీ సిద్ధవల్లేకృత రాంభిభాషులయ సాంఘిక లగు ఈక్రింది నామములగు వారు మధిరయను గ్రామములోనున్న నిరుపేదల యన్నదాన సత్కరియనకు తమ యాదార్య మిట్లు కనుబడిరి. శేంభాట్ల సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు రు. 40-0-0 కాంధూరి రామ నాథాచార్యులగారు 80-0-0 చింతా వెంకటసుబ్బయ్యగారు 20-0-0 శేంభాట్ల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు 5-0-0 రేమిడిచెర్ల కోటయ్యగారు వగైరా 10-0-0 తెల్లంకి వెంకట్రాయయ్య వగైరాలు 10-0-0 మొత్తము రు. 115-0-0 ఇట్లే అంధ్రులెల్లరును తమ సోదరులగు యామబాధితులకు తమ కత్తెనుసారముగా సహాయముచేసి ఆంధ్రమాతృ కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుదురని నమ్ముచున్నాడు. కోకాధ్యక్షుడు.

1917-18 సంవత్సరములలోను 1918-19 సంవత్సరములలో హిందూ దేశములో ఆహారమునకు వారకన గోధుమల యొక్కయు, బియ్యముయొక్క ధరలు:—

గోధుమ.

మాన్యువెల్తో అంత మగు సంవత్సరము.	సంఖ్య.	సముద్రముమీదను, సరిహద్దుపలముల ద్వారా ఆయన ఎగుమతులు.	భోజనమునకు మిగిలిన బ్యాంకులు.	హిందూ దేశములోని జనసంఖ్య. 1911 సం ఆయన ఏడవ సంవత్సరము మొత్తము 5.5 హెక్టారులది.
1917-18	10,284,000	1,458,000	8,781,000	320,915,000
1918-19	10,181,000	560,000	9,621,000	322,688,000

బియ్యము.

1917-18	36,249,000	1,755,000	34,494,000	320,918,000
1918-19	28,672,000	1,841,000	21,831,000	322,688,000

1919 సం|| మే నెలలోని దిగుమతుల యొక్కయు, 1918 సం|| మే నెలలోని దిగుమతులయొక్కయు వివరము:—

పాచ్చుట.	రూ.
గోధుమ	12,51,178
సిగరెట్టులు	2,64,785
కొర్రుసాములు	11,66,121
వివరము ఆయిలు	16,18,255
మోటారు కారులు, మోటారు వైక్యు	17,15,479
సింపు	22,49,641
ఇనుప సామాను	18,02,398
ఎలక్ట్రిక్కు సామాను	7,51,591
ఆలిజలైన రంగులు	2,15,983
ఉక్కు బాదలు, బాదలు	4,86,108
ఇనుక, ఉక్కు పీటలు, ప్లేటు	53,10,668
రైలుబండ్లు, వేగము	6,62,176
కట్టుటకు సామానులు	8,97,775
వట్టుగుడ్డలు	18,58,108
మొలసినను	8,84,906
తేయాట	4,55,181
బాటుయంత్రముల సామగ్రి	12,51,554
ప్రతిమరల సామగ్రి	4,81,114

ఎక్స్క్రికలు మెకనరీ	8,19,716
పోకలు	5,64,866
స్పిరిట్లు	4,48,599
మందులు	7,89,762
రాగి సామాను	4,00,182
వేమనరీ (వేమనకాక)	88,05,868
నూలుగుడ్డలు (తెల్లని)	84,48,779
సి మెంటు	5,07,822
చదురుగింజలు, కొబ్బరిచిప్పలు	11,10,265
వంగదార 16 డి ఎస్. వైగను	45,83,258
తగ్గుట.	రూ.
ఉప్పు	11,60,852
ప్రత్తి (ఏకవిది)	10,00,160
,, నూటిండి	26,19,071
,, బట్టులు (రంగుని)	20,18,115
జులుగుడ్డలు	6,74,098
తేయాట ప్లేటులు	5,40,448
ఆనిలై నురంగులు	8,76,804
ఆగ్ని వెట్టులు	12,25,569
గుడ్డుములు	6,52,800
పాచ్చువ్యాస దిగుమతి చేసిన వస్తువులు	11,77,785

నన్నయ భట్టు నియోగి!!

నన్నయ నియోగియో! యది గొల్లపూడి వేంకటప్పయ్య కర్మగారు 17 వ తేదీ కృత్తికలో ప్రకటించినారు. ఎందుకు కాదు? బ్రాహ్మణులకు పూర్వ మింటిపేర్లు కనుపడవు. నన్నయ భట్టు తనయింటిపేరు వ్రాసికొని యుండలేడు. తిక్కన సోమయాజి చెప్పకొనలేడు. ఎట్లా వైద్యుడగుడ వెలిసికాడు కాదు. ఆ రీతి వాత మన ని చిత్ర మయిన యింటిపేర్లు బయలుపడినవి. మనలో వీరకాయలవారు, కర్ప శ్రవారు, అనుమలవారు, వంకాయలవారు, ఈ పేర్లు కనామములకు బట్టి పూర్వ కాలమున వీరవస్తువులను చక్కగా తయారుచేయుటకుండు ప్రసిద్ధిబొందియుండుటచే ఆట్టి "లింగులు" కచ్చి యుండవచ్చును. నాటికొండలు ముట్టుకు, ఆకటపల్లి, వేమూరు మున్నగు గృహ వాసములు గల వారు తమ గృహముల పేర్లనే యింటి పేరులుగా వాడుచున్నారు. ఇవి, నివాసభేదములకు నిదర్శనములు. సగో త్రివిధములవారే వేదాంధ్రవారని, కొమండూరువారని, నిడు గొండివారని భిన్నభిన్నములుగ వీలియున్నారు. ఇంకొకరు నియోగిలు. వాటియొక్కరు వైష్ణవులు. ఇంకొకరు వ్యాపారులు. వీరియందటిగోత్రము కాళికగోత్రము. ఒకప్పుడే యింటిపేర్లు భిన్న భిన్నములకు నిదర్శనముగ కనబడినవి. కొనవారిగా మా ద్రులున్నారు. బ్రాహ్మణులకు గలదు. కాని, ఏకని యైనను, తనవంశమును, తనపూర్వీకులను కర్ణింపుకొనవలెను సగోత్రీకులయిన యిదిరకాలలోని కవులను, మహాపురుషులను వివరించి యున్నాడని అటులు చేసినవాని నే నెరుగను.

వంశమునకు గోత్రమున కర్ణము కలదు. నిశ్చయమే. వెదురుతన వర్ణముకూడ నున్నది! ఆయినను, "అనన్న పాద్య వంశాభిషిధి సంపూర్ణ చంద్రు" అని వ్రాసిన రామకవి "వంశ" శబ్దము చేసందర్భమున ప్రయోగించినాడు? వైదికయోగము యాగోత్రము మాన్యుగోత్రము. నియోగియైన వాగోత్రము మాన్యుగోత్రము. కాబట్టి నేను అనన్న పాద్య వంశమువాడ ననియేనా ఆయన యుద్దేశము? రామకవిసంగతి యటులు అంచెదము. మన యాంధ్రకవులు "వంశ" శబ్దము చేయర్థమున వాడినారా?

సిద్ధాంతమిది జక్కయగుచున్న కర్ణింపును "మహిమ గాంచిన పెద్దయామాత్మనుకవి మనచదవు నీవు నీవంశమ హిమ యొప్పు" అని చెప్పియున్నాడు.

పిల్లలపట్టి పినవీరన్న తన్ను గూర్చి వాయును "మహా నీయ పిల్లల పట్టి వంశభవుండు వాదిరాజునుండు భువయ సుండు" అని కర్ణించి కొనియున్నాడు.

చెదలువాడి మల్లన తన పూర్వీకులను వివరించుచు "దురితహరుఁ బ్రబంధ పరమేశ్వరునిఁ జెదల్చుడె నిలయు వాడు వంశోర్ధ్వ భగ్యమూర్తి శంభువాగు వెట్లా వైద్యుడను నతింప చ్చిక్కారను దగిలె" అని గుడిచి యున్నాడు. ఇట్లే యీదావారణములను తెలుప వచ్చును.

సిద్ధాంతమిది "వంశ" శబ్దమున నియోగిలు వైదికులుగ జీలిపోయిన సగోత్రీకుల విషయమున నాక సమాప బంధువుల విషయముననే, అనగా, తమకుంటుంబులు వారి విషయముననే వాడియున్నాడు ఇక్కడ రాకెము, మనమును నొక్క కాఖవారే. పిల్లలపట్టి పిన వీరన్న వంశ శబ్దమును గోత్రార్థమున నుపయోగించి యుండలేడు. చెదలువాడ మల్లన, ఎట్లా వైద్యుడ తన వంశోర్ధ్వముని చెప్పినది తన కుటుంబము వారకు సందర్భముననే. ఇప్పుడు సాధారణముగ, వాడుకయొన వంశ శబ్దము కుటుంబము విషయముననే ఉద్దేశముగ నుపయోగింపబడును. గోపాలని రామకవి, మాన్యుగోత్రమువాడు నన్నయ భట్టు నిదను, నన్నయవంశమువాడు గోపాలదేవియు వ్రాసినాడు. కాబట్టి యిక్కడ వంశ శబ్దము వైకవు చేసందర్భమున ప్రయోగించినో ఆ వంశ "వంశ"నే ప్రయోగించినాడు. ఇక్కడ వంశ శబ్దము గోత్రార్థమునగాక కుటుంబార్థముననే వాడబడినది.

ఇంతకు నన్నయ వైదికి యా విధారణ చేయుటకు నన్నయ వ్రాసికొనిన "అన తల బ్రాహ్మణుడు" ను చుక్క తప్పకుమియే ఆధారము లేదు. దీనినిబట్టి నన్నయ వైదికయోగి "వీర నికాయంబు చేదనివాదంబు బ్రాహ్మ యోగివైష్ణవములు" అని తిక్కన విషయమున కన్నబడినది. వేదాధ్యయనము చేయునది వైదికులు కాబట్టి తిక్కనయు వైదికి యని సహర్షింపవచ్చును! గోపాలని రామకవియొక్క సాక్ష్యము ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము. ఈతడున్నయభట్టు మావాడని స్పష్టముగా, చెప్పకొని యున్నాడు. ఈయన వంశచరిత్రము జేడకైన యెడల తనకింకొకటి కాలసంగతులు వెల్లడికాలవు. నన్నయ భట్టు నియోగియని చెప్పవలెను. తమచే వ్రాయుకొని వైదికులు గాడితెలుపుచున్నోని "వైష్ణవ"చేదనని నేను నమ్మును. నాకు కులభేదములయందే విశ్వాసములే! పోయినకను, ఆయాకులములు సంఘటితముయగునగు సాధించిన ముత్తములముల యందు విశ్వాసమున్నది. ఈగుణములను మనము కాపాడు కొనుటయందే ముత్తమున్నది. గోపాలని వారి కుటుంబమునకు సంబంధించిన మిగిలిన విషయములు బయట పడువలెను నేని విషయమై కృత్తికల కేమియు వ్రాయదలచు కొనలేదు. కాని, "తనకుల బ్రాహ్మణుడను" దానివిషయమై మాత్రము త్వరలో సెకింప విమర్శనము చేయుచును.

జూలై 20-8-19. ఆ. నారాయణరావు.

ఏషియన్ కమర్షలు ఆస్యూరెన్సుకంపెనీ (లిమిటెడ్) బొంబాయి.

(ఇండియా గవర్నమెంటువారివద్ద రూ 2,00,000 లు డిపాజిట్టు కట్టబడియున్నది.)

ముఖ్యమైన ప్రకటన

గుంటూరులో యుండు జేతాభిమానికృత్రికా సంపాదకులైన డి. శేషచలకతిరావు గారికి గ్రాంటుచేయబడిన యీకంపెనీయొక్క ఏజన్సీ రద్దుకరుకబడిన దని యిందుమూలముగా యీ కంపెనీకి సంబంధించినవారందరికిని తెలియబడుచున్నాము. వారికి యీ కంపెనీలో 17-7-1919 తేదీ నుండి ఎట్టి సంబంధమును లేదు. ఉత్తరసర్కారులలో పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలయును. వివరములకు ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసుకొనవలెను.

జె.కె.రాజారావుకంతులుగారు, కార్వద్ద, మద్రాసు బ్రాంచి: 5, తంబుసెట్టినిధి, మద్రాసు.

భాగ్యవంతు లేవరు? ఆరోగ్యవంతులే.

(1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవాన్ముతేను	అయ్యతామక తైలము	జంబీర రసాయనం	వంచానన శేవము
6 కొప్పలు 8-4-0	6 కొప్పలు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణారుల బోగొట్టును	తామర నూమును
8 కొప్పలు 1-12-0	8 కొప్పలు గల సీసా 0-8-0	సీసా య్య. 0-10-0	వట్టి య్య. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

వ్యాకింగం-పోస్టేజిఫుచ్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

తంజి విలాసము.

పండిట్, మ. రాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

55, ఆచారప్పకోడి, మదరాసు.

ఆదిమ ఆంధ్రులు

III

ఇంగ్లాండు

నివాస స్థలముల గూర్చి విచారించుటకు 1884 వ సంవత్సరమున ఇంగ్లాండులో నొక రాయల్ కమిషన్ నియమింపబడినదని గురించి బట్టియే దీని ప్రాముఖ్యమును గ్రహించవచ్చును. ఈ విషయమై చేయబడిన కానకములలో ముఖ్యమైనది 1909 సంవత్సరపు కానకము. ఇది నాలుగు భాగాలుగా విభజింపబడియున్నది. మొదటి భాగము కార్మికుల గృహనిర్మాణము గూర్చి, రెండవ భాగము కొత్త ప్రజాములను నివాస యోగ్యమైనవిగా చేయుటకు స్థానికాధికారుల కియ్యబడిన అధికారములగుర్చి; మూడవ భాగము కవుంటి ప్రాధికారమును, ఆరోగ్యమునకు గృహ నిర్మాణమునకు కమిటీలను, గృహ నిర్మాణ సంఘములను ఏర్పాటుచేయుటగుర్చి; నాల్గవ భాగము భాగీష్టలమును, గ్రామకంఠమును, ఉద్యానవనమును, రాజనందిరముల సమీకరణమునకు భాగీష్టలములగుర్చి.

ఇందు మూడవభాగము ననుసరించి స్థానికాధికారులు కార్మికులకు ఇండ్లను గట్టిించి యియ్యవచ్చును. కాని, దీనికి స్థానిక పాలనాసభవారు ఋణమునుంచారు చేయవలయును. స్థానికాధికారి గృహముల కార్మికుల నిమిత్తము గృహములను కొనవచ్చును. అదైత బుచ్చుకొని యియ్యవచ్చును. అందను కవుంటి కవుంటివారు భూమి అధికారుల యనుమతితో ప్రభుత్వములను కావలసిన సామ్యు రాబట్టుకొని, తిరిగి 80 సంవత్సరములలో తీర్చవచ్చును. అందను బోకవర్గము వారు, కవుంటి కవుంటి మొదలగాని, ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు అప్పునిచ్చు సభవారి యొద్దగాని, ఋణము ఖచ్చుకొనవచ్చును. నగర సభలు మండల సభలు, ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు అప్పులనిచ్చు సభవారి యొద్ద ఋణము దీసికొన వచ్చును. ప్రభుత్వము వేసి విక్రయించవచ్చును. పశువుల కనభావై ఋణము చేయవచ్చును. దీనియన్నిటికి స్థానికపాలనాసభ యొక్క యనుమతి దీసికొని, యందునిమిత్తమై చేయు ఋణముకు 80 సంవత్సరములలోగా తీర్చవలసియున్నది.

చిన్నచిన్న ఇండ్లను సంపాదించుకొనుటకై 1899-వ సంవత్సరమున చేయబడిన కానకము ననుసరించి 6000 రూపాయల ఖరీదు బంపించి ఏయింటి యజమానికయినను, స్థానికాధికారిగృహము ద్రవ్యము విప్రగా నియ్యవచ్చును. ఈయింటికి బహుధర ప్రకారము వచ్చుమొత్తములో అయింటి నామగు వంతును సొంతగెదరు. ఇట్టి ఋణములు చాపుది సంవత్సరములలోగా తీర్చబడవలయును. వడ్డీని, అసలును సరిగా చెల్లించుటకు తగు కట్టుదిట్టములు చేయబడి యున్నవి. ఇంటిని సరిగా నుంచినారా లేదా, మరయుకు లేమైనను కావలసినముంపనా మున్నగు విషయములనుబట్టి విచారణ చేయుచుండెదరు.

ప్రభుత్వమువారు నగరముల గ్రామముల స్థానికాధికారులకు పరోపకారసభలకు గృహనిర్మాణ సంఘములకు, ఇండ్లు కట్టుకొనవారలకు, విరివిగా దృక్పథసహాయము చేయుచున్నారు. మొట్టమొదట ప్రజాపయోగకరములకు అప్పులనిచ్చు సభవారు నూటికి 8 1/2 చొప్పున వడ్డీ పుచ్చుకొనుచుండిరి. తరువాత ఖజానాయది కారుల యుక్తపులననుసరించి 20 యేండ్లలో ఋణములు చెల్లించిన యెడల నూటికి 8 1/2 చొప్పునను, 30 యేండ్లలో చెల్లించిన 8 1/2 చొప్పునను, 40 యేండ్లలో చెల్లించిన 4 చొప్పునను 50 యేండ్లలో చెల్లించిన 4 1/2 చొప్పునను వడ్డీ యేర్పాటుగా వింపబడినది. ఒక్కసారి 15 లక్షల యల కన్న సభిముగా నియ్యను. ఇతరవోట్లలెరికన్న చవుకలేట్లకు సామ్యుదొరకు చుండుటచేక, నీసమపాయము పెరిగిదియోగపటయకొనలేదు. ఏలది సంవత్సరములలోగా ఋణము తీర్చినవల మరయుతో ఇండ్లు గట్టుకొనుట కెక్కడ బట్టిన కక్కడ నులభముగా ఋణము దొరకుచుండెను. అయినను, వడ్డీని, అసలుకొండ కొంగును నిచ్చి ఋణము తీర్చినవలకు కార్మికులకు భారముగ సంభవించి అదైత పుచ్చుకొనినవారి సంఘములకు గట్టుటలేదు. అందువలన, ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు నష్టములనిచ్చు సభవారియొద్ద నుక ఇతరులయొద్ద బుచ్చుకొని నష్టము తీర్చుటలసిన కాలము 80 యేండ్లకు వృద్ధిచేయబడినది. ప్రస్తుతము గృహములకు గావలసిన కవుంటి 60 యేండ్లలోను, భూమికి గావలసినపుడు 80 యేండ్లలోగా తీర్చినవల మరయుతో అప్పు తీయుచున్నది. వడ్డీ నూటికి 8 1/2 కన్న కక్కున లేదు.

ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు అప్పుల నిచ్చు సభవారు 1918 సం॥ మార్చి 31 వ తేదీవరకు, ఇంగ్లాండు, వేల్స్ జేతములలో గృహనిర్మాణము నిమిత్తమై యీ విషయము గా స్థానికాధికారులకు రు॥ 3,71,04,657 లు సంఘములకు, కార్పొరేషనులకు, ఇతరులకు, 3,62,16,906 లు చిన్న ఇండ్ల కానకము ననుసరించి 30,28,919 లు మొత్తమున 7,68,45,485 రూపాయలు అప్పు లొసగిరి.

ఒక్క 1918 సంవత్సరమున, స్థానికాధికారులకు 20 యేండ్లలోగా చెల్లించవలసిన ఋణముల క్రింద 1,10,995 రూపాయలు, 20 యేండ్లకు వైస 30 యేండ్లకు లోపున చెల్లించు ఋణములక్రింద 46,980 రూపాయలు, 50 యేండ్లకువైస 80 యేండ్లలోగా చెల్లించు ఋణములక్రింద 4887176 రూపాయలు 8 1/2 వడ్డీచొప్పున నొసగబడినవి. ఇక గృహనిర్మాణసంఘములకు 8 1/2 వడ్డీచొప్పున 6,84,759 రూపాయలును 8 1/2 వడ్డీచొప్పున 684759 రూపాయలును, అప్పీయబడినవి. స్థానికాధికారుల కియ్యబడిన అప్పులలో 965 వంతులను, సంఘముల కిచ్చినవానిలో 26.8 వంతులను, 80 సంవత్సరములలో తీర్చవలసిగ నున్నవి.

ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు అప్పులనిచ్చు సభవారివలన ఆదియే సంవత్సరమున స్థానికాధికారులకు నూటికి 2 1/2 మొదలు 4 1/2 వరకు వడ్డీలకు అప్పులు 1,18,76,255 రూపాయలును, సంఘములు మొదలయినవానికి 1,48,16,550 రూపాయలును, చిన్నచిన్న ఇండ్లుకు పనికి 17,48,408 రూపాయలును, నియ్యబడినవని తెలియుచున్నది. స్థానికాధికారుల అచిరితిన వర్తించుటకును, ప్రజాసంఘము లభికముగా నీవ్యవహారమున ప్రవేశించుటకును, తోడుపడు కానకముల నొప్పి దొరకనచువారు, కార్మికులకు గృహములను సమకూర్చుటకై తోడుపడుచున్నారు. ఇండ్లకు పరిశీలించి అననుకూలమైనవానిని తీసివేసి కొత్తవానిని గట్టించుట కేర్పాటు లొనర్చుచున్నారు. మొత్తమున గృహనిర్మాణమునకై దొరకనచువారు ఏడువేల కోట్ల రూపాయలు ద్రవ్య సహాయము చేసిరి. 1875 సంవత్సరపు కార్మికుల నివాసముల కానకము ననుసరించి, మెట్రో పాలిటర్ వోడ్లవారు, 1,92,55,184 రూపాయలను కార్మికులకు సహాయము చేసినారు. ఒక్క అందను నగరములోనే 1,08,95,468 రూపాయలు వెచ్చింపబడినవి. ఇతర వోట్లకు, అనాలోగ్య కరముగు ప్రజాకలముల బాంధవములకు, స్థానిక పరిపాలనా సభవారు 1876-1890 సంవత్సరముల మధ్య 70,42,059 రూపాయలును, 1890-1918 సంవత్సరముల మధ్య 3 కోట్ల 90 లక్షలకు వైసను వ్యయముచేసియున్నారు. అందనుకవుంటి కవుంటివారు వీడిలకును, పనిపాటులు చేసికొనువారికిని, మంచినీవాసస్థలములను పుచ్చివచ్చుమై బహుశాపుచ్చుమైనవని చేయుచున్నారు. 1912 సంవత్సరమునకు, నీ సభవారు లక్షలకులకు వైసగా నివాసముల చేర్చుటకై, అందనునందలి యితర అధికారులు 1911 సంవత్సరము 41 వడిసెలకు నూటికి కార్మికులకు 8321 కను అగల ఇండ్లకు గట్టించినారు. వీరు గట్టించుచున్న ఇండ్లు మూడువిధములగు చున్నవి. ఒకటి విడివిడిభాగములలో పాడుగుపాటి యిండ్లు. ఇంకొకటి చిన్నకుటీరములు. మరొకటి అద్దెగదులయిండ్లు. ఈ అద్దెగదులు పురుషులకు మార్గమేదెచ్చెదరు. ఒక్కొక్కరాల్కికి అద్దె 6 అణము. ఒంటిగదిభాగములకు వారమునకు రు॥ 1-11-0 లు మొదలు 4 రూపాయలకులకు నున్నది, రెండుగదులభాగములకు 2-10-0 లు మొదలు రు॥ 6-12-0 వరకులకును. మూడుగదుల భాగములు కూడనున్నవి. ఇట్టిభాగములు 1912 సంవత్సరమున, అందను కవుంటి వారి యాధీనమున 6428 ఉండినవి. చిన్నకుటీరములు 2844 ఉండినవి. గృహనిర్మాణమునకు స్థాపించబడిన సంఘములు, నవాకారసంఘములు, మున్నగువానికి ప్రజాపయోగకరములగు పనులకు అప్పులనిచ్చు సభవారు 1891 మొదలు 1910 సంవత్సరముల మధ్య 20 యేండ్లలో 96, 43, 082 రూపాయలకు వైసను, అతరువాత మూడేండ్లలో 1, 15, 86, 558 రూపాయలు అప్పులక్రింద వినియోగించినారు. నగరముల యందును, గ్రామములయందును జరగిన పనివరములను వ్యాపిచదురులకు మనమును విసగింప దలచుకొనలేదు.

చెన్నరాజధాని

మనదేశపు సంగతి దీసికొన్నను ప్రభుత్వమువారు పోలీసు కాలవారికి డి. పి. డబ్ల్యు. ఉద్యోగములకు, ఉదకమరదలమున నెక్కరిరిరి సిబ్బందికి, వైనికులకు రయిలువేనారు తమ ఉద్యోగములకు గృహములను ఏర్పాటు చేయుచునే యున్నారు. అనాలోగ్యకరములను, జరగవచ్చుదములనుగు ప్రజాకలముల భాగీష్టయందు నిమిత్తమునుగిరి.

పాల్లీలకు దృక్పథసహాయముచేయుచున్నారు. ఇటువంటివి గ్రామములలో నేమియు జరగుటలేదు. బట్టిలలో నవాగూడెములను తీసివేయుచున్నను ఆ గూడెములే మరొకయొకటి బయటజరుచున్నవి. కొత్తగా గట్టు గుడిసెల మీద తనిఖీ యేమియు లేదు. ఏవిధముగ గట్టుకొనవలయునో చెప్పి కావలసిన సహాయము చేయుటలేదు.

గృహనిర్మాణము నిమిత్తమై స్థాపించబడిన నవాకార సంఘములు మన రాజధానియందు దాదాపుగ వందొండు వలకు గలవు. కడచిన సంవత్సరపు రిపోర్టులో మధుర, ఉదకమండలము ఉత్తర మేరూరులలోని సంఘము లేమికిని చేసియుండలేదు. కోయంబుత్తూరు, మంధకోణము, దిండిగల్లలలోని సంఘములు తమసభ్యులకు గృహనిర్మాణము నిమిత్తమై ద్రవ్యసహాయము చేసినవి. డేవిడ్ పేట సంఘమువారు తమసభ్యులకు 9000 రూపాయలకులకు వచ్చులనిచ్చిరి. భీమని పట్టణము సభయొక్క సభ్యులు సభవారియొద్ద దీసికొన్న అప్పులలో, 62 ఇండ్లుకట్టినది తెలియరచ్చు చున్నది.

పాల్వత్తెడకములలోనలేనే మనదేశమునందు ప్రభుత్వమువారు గృహనిర్మాణమునకై ఋణములనిచ్చు కేర్పాటు చేయవలసి యున్నారు ఈవిషయమై సర్దికొనవచ్చుచున్నది. సామ్రాజ్యకానకసభలోనొక ప్రశ్నయడుగ గాప్రభుత్వము వారు "కార్మికుల గృహ నిర్మాణమునకు ద్రవ్యసహాయము కావలయునని ఏస్థానిక ప్రభుత్వమును మమ్ము నడుకలేదు. కాబట్టి యందు నిమిత్తమై అనాలోగ్యములకు పట్టికలో ఏర్పాటు చేయుట మామొదటికాదు" అని ప్రభుత్వ తరమునగిరి. మొన్న మార్చి నెలలో సమావేశమైన చెన్నపురి కానక సభ యందీ విషయమై చుచ్చటించుచు, "ఏసంఘమువారికైనను ద్రవ్య సహాయము కావలసి వచ్చి అట్టి ద్రవ్యసహాయము లభింపని యెడల, వీధిలకు ఇండ్లు గట్టించి యిచ్చు నిమిత్తమై గృహ నిర్మాణ సంఘములలో అనాలోగ్యమైనవానికి ద్రవ్యము నుకూర్చుటకు ఏర్పాటులు చేయుచును" అని ఆవరణింప ర్ ఆ లెక్కాండరు కార్మికుల గా రు చెప్పి యున్నారు. క్రిందటి సంవత్సరమీ విషయమై ఆవరణింప నరసింహఅయ్యగారు తెచ్చిన తీర్మానమునుబట్టి ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు కార్మికుల గృహనిర్మాణము విషయమున సామభూతిని తెల్లడించుచుండుట కుదము నే నూచించుచున్నది. కాని ఐరోపా దేశములలోనే కార్మికులు గృహనిర్మాణ సహకారసంఘములను స్థాపించి వానిని నిర్వహించుట కష్టతర మగుచున్నది. అందువలన, నియజేయసభ్యు లొకప్పుటివారేగాక, అనేకప్పుడు లకు సంబంధించినవారుగ నుండుట గలదు.

మనదేశమున వంచములు, గడ్డదర్శిములు, భుక్తికే మార్గము కనపడుటలేదు. ఇట్టిసంవర్ధమున, వ్యవసాయపు కూలీలుగనెచ్చి ఆదిమాంధ్రులకు గృహనిర్మాణ సహకారసంఘములలో చేరుటకు ద్రవ్య మెట్లులభించును? కాబట్టి వీరు ప్రత్యేకముగా సంఘములు స్థాపించుకొని, వాని నిర్వహించుట కష్టతరము. ఇట్టిసంఘము లితరులకులననే స్థాపించబడవలసియున్నది.

ఆది మాంధ్రుల గృహములకు ఐరోపాలో వలెనే రెండు విధములగు గట్టనచ్చును. పడక కొకగది, వంట కొకగది భాగములు గలవి కొన్ని, రెండుగదులు నొక వంట యిలుగుల భాగములు గలవి కొన్ని వరకు యిండ్లకు, చిన్న కుటీరములు కొన్నియు ప్రభుత్వమువారు కట్టించి యియ్యవచ్చును. ఈ కుటీరములు కుటుంబ సంఖ్యకు దగినటు లుండువలయును. పాడులు మొదలయినవి పెట్టుకొనుటకు కోల్లన సుంకులకు వెలక దొడ్డియొండలయెడల. దొరకనచువారు గట్టించుటయేగాక ఇండ్లకు గట్టుకొనదలచిన వారికి దృక్పథ సహాయము చేయవలసియున్నది. ఇండ్ల ప్లానులు దొరకనచువారు యాక్టోగ్రాఫులచే చిత్రముగ తయారు చేయించి యియ్యవలయును. మ్యూసిసిపాలిటీలో ఆరోగ్య కాలవారును డి. పి. డబ్ల్యు. వారును, తాలూకాలలో ఆరోగ్యకాలవారునుకోల్లన: డు ఇంజనీరును డిపార్టుమెంటువారును, నిర్దయచేయవచ్చును.

గృహనిర్మాణమునకై ప్రత్యేకముగా స్థాపించబడ సంఘములకులననే యీ గృహనిర్మాణ సంస్కరణము నెరకర్పవడగలదు. ప్రభుత్వము సహాయము లేనదే యేమియు జరుగదు. అసలు క్రిందకు, వడ్డీ క్రిందకు, దఫాము వారిని పుచ్చుకొనుచు నుటీరములను కార్మికుల స్వాధీనము చేయవలయును. ప్రత్యేకముగా ఇండ్లు కట్టుకొన వారికి దొరకనచువారు చిరతముగా, తాటియాకు నిప్పింపవలయును. ఈ విధమున ప్రభుత్వమువారు సహాయము చేయుటయేగాక, జమీదారీ గ్రామములలోని వ్యవసాయపు కూలీలకు జమీదారులును, పాల్వత్తెడక పూస్యములు తమ పాల్వత్తెడక, ఆరోగ్యకరములగు ఇండ్లకు గట్టించి యిచ్చుటకై కానకము చేయవలయును ఆదిమాంధ్రులు అప్పులు తినుటకై కూలీ చాలనవృద్ధుల అద్దెలకు, ఇండ్లు కొనుక్కొనుటకు దృక్పథ మెట్లు గచ్చునని ప్రశ్నించెదరేమో! ఇందు నిమిత్తమై, ఇంకొకప్పుడు అట్లుగ కూలీయందగుడదని యొకకానకము చేయబడుటకు మన యాదిమాంధ్రులను ముక్తిలేదు. ఈ కనీసపుకూలీ విషయమై చుండు ప్రాసెడకు.

ఆ. నారాయణరావు.

నికవార్తలు

సర్. శంకరక నాయకులు:— వీరి గౌరవా...

ఒకసవరణ:— నిన్నటి ఆంధ్రప్రదేశ్...

మదరాసు సిటీమ్యూనిసిటీలు:— క్రొత్త...

శాసనసభ యెన్నికలు:— కర్నూలు, బళ్లారి...

శాసనసభ యెన్నికలు:— మధుర తిరువళ్ళూరి...

చెన్నపురి శాసనసభ:— మా. సరిసింహయ్య...

తంజావూరు ప్రకటనము:— విశేషమునకు...

మిరపకాయలు:— సివిల్ సర్వేయర్...

రామమోహనసభ:— ఈసభ వారి నెల 19వేది...

కృష్ణా, గుంటూరు, గోదావరి జిల్లా గ్రూపు:—

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు:— వీరు ఆంగ్ల...

కృత్తిమిత: కృత్తిక సంపాదకులు:— ఎ. రంగస్వామి...

ట్రాముమార్గములు:— కొన్ని వారములకు...

అడినూరు కంపెనీ సమ్మెకట్టు.

కేంద్ర సలహా కార్మిక సంఘ కార్యదర్శి యాక్టివ్...

ఒకడు— 18 వక్రములు పనిచేసెను.

ఇటీవలియందు లక్షణములు:— వియ్యపు ఆలయము...

ప్రిటింగుశాఖలో ఎస్. రామకృష్ణ, దేబ్బి, దేబ్బి...

కీర్తిశేషులగు డాక్టరు నాయకులు

ఇంగ్లీషుమను కృత్తిక...

సింగంపట్టి జమీందారు గారు...

పూజాసేవాసదనము:— సర్ జార్జి లాయరు...

మహారాష్ట్రములకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య...

రక్తశుద్ధి ద్రావకము డాక్టరు వామన్ గోపాల...

అయోడైన్ సరసపరిచిత్రా. (25a)
వేలకొలది జనులకు
వాడబడి హిందూస్థాన
మంతట ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ
మందు యేబది సంవత్సరములుగా
రక్తశుద్ధి చేయుటయందు దీనికి సమానముగా
నేలేదనియు లేదని నిర్ధారము చేయబడి ఉన్నది.

డాక్టరు గౌరవరావు కేశవ అండు సన్స్,
బెంట్లు:— శాశ్వర వ్యాధి బాంబాయి.
మా. భగవాన్ దాస్ మునిలాల్ అండు కంపెనీ,
259 వై నాబాబురోడ్డు, మదరాసు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1919-వ సం॥ జూలై నెల 23-వ తేది

బుధవారము

లోకమాన్యతలకు వర్ధంతి

లోకమాన్య తలకు 1856 సంవత్సరము 23 జూలై తేదిన జన్మించెను. నేటిదినము తలకు మహా శయ్యని 64 వ జయంతి మహోత్సవము, హిందూ దేశముదంతలను భక్తిపురస్కరముగ జరుపబడుచున్నది. విద్యాధిదేశ ముగిసిన 1880 సంవత్సర నుండి నేటివరకును, లోకమాన్యడు దేశారాధనాతత్పరుడై, తదేకదీక్షతో కృషి సలుపుచున్నాడు. స్వార్థరహితముగు నిరంతర సేవయే ప్రజలకు పొలిపై భక్తి విశ్వాసముల గలిగించెను. తలకు మహాశయ్యుడు, వాక్కుభామాధుర్యముచే ప్రజలను భ్రమింపజేయగల వక్తగాడు. అధికారుల ప్రాపుతేరి పలుకుబడి సంపాదించుట, ఆతని స్వభావమునకు విరుద్ధము. ధనసమృద్ధి మూలమున, ప్రజలను పశీకరణము చేసికొనుట కతడు ధనవంతుడుగాడు. ఆతనికింటిను నెక్కుడు విద్యాధికులనేకులుదేశమునగలరు. ఎక్కుడుమేధావంతులను గలరు. ఎక్కుడు కుండితులను గలరు. కాని, లోకమాన్యని వలె జను లెల్లరిచే ప్రేమించి పూజింపబడెడివారరుదుగ నున్నారు. లోకమాన్యడు ప్రజల ప్రేమ నింతగ మూరగొనుటకు కారణమేమై యుండును? మద్రాసులో ననేకులు కొంత కాలము క్రిందటివరకు, తలకు మహాశయ్యని దర్శింపనివారు గలరు. హోంయూలు సంఘపు రాయబారులలో నొకరుగ, తలకు మహాశయ్యుడు కొలంబోకు వెడలుచు మార్గమధ్యమునందీ నగరమునకు విచ్చేసినపుడు, ప్రజలు వారిని సందర్శించుటకై స్టేషనువద్దకు తండోపతండములుగ విచ్చేసిరి. వారి దర్శనమయిన తోడనే, వందేమాతరం, తలకుమహారాజుకుజై, అను సంతోషధ్వనములు మిన్నుముట్టెను.

ప్రజల హృదయముగాని, పొగడ్డుగాని వారిదృష్టిని విశేషముగ నాకర్షించినటులు గాన్పించలేదు. వారు దీర్ఘముగ నద్దియో యోచించుచుండిరి. వారి అంతర్దృష్టి మరయొక విషయముపై నిలిపియుంచబడెను. సాయంకాలము, వారిని సందర్శించుటకు అడియారుతోటలోని కందరును బోగా, కాలమునేల వృధగావించవలెను? మీ మీ సందియములను వెంటనే దెలుపుడు. మీయనోభిప్రాయములు నాకు విశేషముగ సాయపడునని, వారు ప్రేక్షకులతో నుడివిరి. ప్రేక్షకు లడిగిన ప్రశ్నలన్నిటికిని తగు సమాధానము జెప్పిరి. భారతీయ వీ సమయమున స్వకరిపాలనా సంపాదనముకొరకై తమ ప్రయత్నముల నన్నిటిని కేంద్రీకరింపజేయవలెను. ఇతర ప్రయత్నములను విడువవలెనని తలకుగారు గోరలేదు. స్వకరిపాలనము చేకూరినగాని, జాతియొక్క కరిపూర్ణవిశ్వాసము కొనసాగనరదు. అంతవరకును, దేశభివృద్ధి కన్నిముఖములను నిరోధములు గలుగుచునేయుండును. స్వాతంత్ర్య వాతావరణమునగాని, ప్రజాశయ్యములు సఫలమై సక్రమాభివృద్ధి కవశాశముండదు. స్వకరిపాలనా సంపాదనముతో ప్రజల కోర్కెలన్నియు ఫలించజాలవు. ప్రజల స్వయంకృషి కడియే యారంభదశయగునని, తలకుమహాశయ్యుడు నొక్కి

వక్కాణించెను. తలకు మహాశయ్యని కిరరయ్యద్యమములపై సానుభూతి లేకబోలేను. సంఘ సంస్కరణమున కతడు విముఖుడనుట కల్ల. తత్వసిద్ధాంతములం దాతని కెంతటిపరిచయము కలదో “గీతాఃపాస్యము” తెలుపకయే తెలుపుచున్నది. శివాజీ మహాశివమును మొదలిడి, జాతీయోత్సవములను జరుపుట కతనే దేశమునకు దారి జూపెను. ప్రాచీన విషయక కరిశోధనమున కతని కాసక్తి గలదనుటకు, “అర్కిటిక్కులో వేదముల యుత్పత్తి” అను యుద్గ్రంథమే ప్రబలమగు తార్కాణము.

కాని, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము చేకూరినది దేశభివృద్ధి కడ్డంకులు దొలగవని, ఆతనికి ప్రబల విశ్వాసము గలదు. ప్రతి యువన్యాసమునందును యీ ముఖ్య సత్యమును వారు సాధారణముగ ప్రతిపాదించుచుండురు. హిందూదేశపు రాజకీయ మోక్షముకొరకే తలకు మహాశయ్యుడు తన జీవితముసంతను ధారబోసెను. లోకమాన్యని గొప్ప వక్తలలో నొకరిగ నెంచుటకు వీలులేదు. కాని, ఏవక్తయు తలకుగారివలె శ్రోతల మనములందు తన యుద్దేశములు స్థిరముగ నాలుకొనునటుల, నుపన్యసింప నరదు. హోంయూలు రాయబారులలో, చివినచంద్రపాలు వంటి గొప్ప వక్తలు గలరు. కాని తలకుగారివలె, మిగిలిన వారెవరును శ్రోతల హృదయము నాకర్షింప జాలకబోయిరి. తలకుగారి యువన్యాసములలో, పాండిత్య ప్రకర్షణముండదు. గ్రంథకర్తల వాక్యములుదహరింపబడవు. శ్రోతలకు దెలియని అంశాలను ఏకరుపు జెట్టి తలకుగారు కలవర పెట్టరు. ప్రజల నుద్రేకపూరితుల జేయుటకు కబ్బజాల ప్రయోగముండదు. పెద్ద వాక్యములు కుట్రయోగింపబడవు. రాజ్యాంగ విషయములలో కభివేతములేని సామాన్యప్రజలకు సయితము, వారి యువన్యాసములోని క్రతివాక్య మర్థమగుచుండును. ఒక సత్యమును దెలుపవలయుననిన, వారొకమారు దాని నుదహరించి యూరకొనరు. కదేకదే ఆవిషయమును నొక్కి వక్కాణించుచుండురు. వీరుపయోగించెడి నిదర్శనములు, క్రతిసామాన్యని యనుభవములో నుండెడి విషయములేగాని, క్రొత్తవి గావు.

తమ భావములను మరుగుపరచుట వారి స్వభావములోలేదు. అసందిగ్ధముగ తమ యుద్దేశమును తెలుపుటయే, తలకుగారి ముఖ్యమార్గము. ఇట్టి స్పష్టపు విశదీకరణమే, వారి సనేక మారులు యుడుములకు లోనుగావించెను. కాని, మర్కరహితముగ వారు సత్యములను వెల్లడించుట చేతనే వారియువన్యాసములు ప్రజాసామాన్యము నందంతటిప్రబోధము గలుగజేసెను. అన్నిటి కన్నను, స్వార్థరహితమగు కార్యదీక్ష తత్పరత, వారి యువన్యాసముల విలువను హెచ్చుజేసెను. స్వార్థరహితులగు కర్మయోగులను ప్రజలు గౌరవించి పూజించుట ప్రపంచమునందెల్లను స్వాభావికమే. వీరులపూజకు ప్రఖ్యాతిగాంచిన హిందూ దేశమునందీ గౌరవభావము విశేషముగ వ్యాపించుటలో వింతయుండదు. నుప్రసిద్ధులగు దేశభక్తులలో, తలకుకన్న నెక్కుడు కష్టములకు లోనయిన వారు లేరు. కాని నువర్ణము అగ్నితో పరితప్తమయినపుడు నెక్కుడు కాంతితో నెటుల ప్రకాశించునో, తలకుగారి ఇచ్చాశక్తికష్టములనెదుర్కొనవలసిన కొలదియు, నెక్కుడు ప్రాబల్యము గాంచెను గాని క్షీణత జెందలేదు. కష్టములకు లక్ష్యపెట్టుట, ఆతని నైజమునందే గాన్పించదు. తలకు మహాశయ్యుడు దాటిన విపత్సరంభరలు

సామాన్యమయినవి గావు. ఆత్మవిశ్వాసము తక్కువగ నున్న మరయొక క్రముఖు డెవరయినను, యిట్టి కష్టము లావరించినపుడు, వాటిక్రింద క్రుంగిపోయి యుండును.

లోకమాన్యడు ప్రజాహిత జీవనమున పాల్గొనుటకు మొదలిడగనే, కేసరీ, మహారాటా పత్రికలలో కొల్లాపూరు మహారాజుగారి గూర్చి వ్రాసినందులకు, నాలుగు మాసముల కారాగృహ శిక్ష ననుభవించవలసి వచ్చెను. ఈ శిక్షకు పిమ్మట తలకు మరింత యుత్సాహముతో కృషి సలిపెను. 1897 సంవత్సరమునందు, కేసరీ పత్రికలో ప్లేగు నివారణ మార్గముల గూర్చి వ్రాసినందులకు, 18 మాసముల శిక్ష వారిపై విధించబడెను. తాయి మహారాజు కేసులో, తలకు తిరిగి శిక్షకు లోనయ్యెను. కాని, కేసులో వారు నిర్దోషులని, ఉన్నతన్యాసానము తీర్చుజెప్పెను. సూరతు కాంగ్రెసు భగ్నమునకు పిమ్మట తలకుగారు తిరిగి ఆరు సంవత్సరముల శిక్ష ననుభవించెను. 1916 సంవత్సరమున, సత్యవర్తనముక్రింద నలుబదివేల రూప్యములను జామీనుగ నీకుమని, తలకుగారి పై నోటీసు జారీకాబడెను. బొంబాయి హైకోర్టు వారి యుత్తరువును రద్దుజేసిరి. అనేక వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి, లోకమాన్యడు ఛిరాలుగారు గావించిన దోహదోపకారకై ఆంగ్ల దేశములో నభియోగము దీసికొని రాగా, నది కొట్టివేయబడెను. ఇట్టి వికత్తుల నెదుర్కొనవలసి వచ్చినను తలకుగారి ధైర్యము తగలేదు. విశ్వాసము మొక్కబోవలేదు. ఛిరాలుగారిపై దెచ్చిన కేసులో, లోకమాన్య డోడిపోయినను, వారందుల కొక గంటసేపు మాత్రము కొంతవడి విచారించి, పిమ్మట స్వకరిపాలనోద్యమ నిర్వహణ కార్యమును ద్విగుణకృతోత్సాహముతో జరుప మొదలిడిరి. 1908-వ సంవత్సరమునందు హైకోర్టులో జరిగిన విచారణలో ఆరుదినములు తనకేసు గూర్చి స్వయముగ వాదించి, తలకుమహాశయ్యుడు తన న్యాయశాస్త్ర కరిజ్ఞానమును వెల్లడించెను. కఠిన శిక్ష తనకు విధించబడునని తెలిసినను, ఒక్క మారయినను దయ గనుబలుకమని కోరక న్యాయముమాత్రమే జరుపమని కోరెను. తుట్టు తుడకు దోషుడని నిర్ణయించబడినపుడు సయితము, అకుంతిత ధైర్యముతో ప్రబలమగు వాత్మ విశ్వాసముతో నిలుల బలికెను.

“జ్యోరీవారి యభిప్రాయ మెటులున్నను, నేను నిర్దోషినినయే తెలుపుచున్నాను. ప్రపంచ వ్యవహారములను దైవశక్తియే నిర్ణయించును. నేను స్వేచ్ఛగ నుండుట కన్న కష్టముల ననుభవించుటచేతనే నాయుద్యమము నెక్కుడభివృద్ధి జెందునటుల భగవంతు డుద్దేశించి యుండవచ్చును.”

వారి విశ్వాసము తుదకు ఫలించెను. 1914-వ సం॥మున వారు కారాగృహ విముక్తులగు నప్పటికి దేశమునందు స్వకరిపాలనోద్యమ మన్నిదిక్కులను వ్యాపించెను. పిమ్మట 19మంది శాసన సభ్యులుసంస్కరణ విధానమును ప్రతిపాదించిరి. అది కాంగ్రెసు సభవారిచే విస్తరింప జేయబడెను. నేటికి బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారే, స్వకరిపాలనా ప్రదానమునకు చట్టము నొకదానిని తయారుజేసి, పార్లమెంటు సభలో ప్రవేశజెట్టిరి. ఈ తరుణమున గూడ, తలకు మహాశయ్యుడు సంస్కరణపు చట్టము నుదార భూయిష్టముగ గావించుటకు నిరంతర కృషి నొంగుదేశమున జరుపుచున్నాడు. తలకు మహాశయ్యుడు, తన ప్రయత్నముల సాఫల్యమును కనుగొగ

లోకమాన్య తిలకు మహాశయుడు.

చుండుటచే, వారి జీవితము ధన్యమయింది. నేటి దినమున తిలకు మహాశయుని గౌరవించి, పూజించి సంతమాత్రమున లాభముండదు. అతని జీవిత సందేశమును జేసియు లనుసరింపవలయును. జేసియు కర్మ కరతంత్రులు గావలెనని, అతను ఎల్లప్పుడు బ్రహ్మచర్యము గాక, తన జీవితమునందాయుధదేశము నాచరణలో బెట్టుచున్నాడు. భగవద్గీత కర్మయోగమునే బోధించుచున్నదని, అతను గీతారహస్య గ్రంథమున విపులముగ దెలిపెను. ఈ యుగమునందు, లోకమాన్యుని బోధనల ననుసరింపవలసిన యవసరము హిందూదేశమునకు గలదు. తిలకు జయంత్యుత్సవములు, భారతీయులను కర్మ పరతంత్రుల జేసి, వారిని త్వరలో గమ్యస్థానము జేర్చుగాక! లోకమాన్యుడు భారత దేశాభ్యుదయమునకై చిరకాలము కృషిచేయుచున్నట్లు, పరాత్పరుడు వారికి ఆయురారోగ్యముల బ్రసాదించుగాక!

సంధిమహాత్మవములు

శాంతియును సంరంభమును విశ్వపరిణామమునకు మహా సాధనములుగ నున్నవి. ఒక ముహూర్తమునందు శాంతి ఒక ముహూర్తమునందు కలవరము ప్రకంఠస్థితికి సహజావస్థలుగ గోచరంబగుచున్నది. సంరంభము వికాసమునకు పరమసాధనంబైనను జీవజాలములు నిత్యశాంతిని నాశంజేయుచుండును. ఐరోపా మహాసంగ్రామారంభమునందు జేరిన రాజ్యములు యధారంభమునందు ద్వేషానలమును గ్రక్కినను యధావసానసమయమునందు సకలరాజ్యములు శాంతి పావనకై పరితపించిన విధము లోకమునకు వ్యక్తమైనది. పరాజయమును బొందిన రాజ్యముల పతే విజయమును బడసిన రాజ్యములును శాంతి స్థాపనమునకై పరితపించినవి. జీవజాలము లనంతరము సుఖమును గోరును గాని దుఃఖము నేవేళను గోరవు. దుఃఖముయమైన మహాసంరంభము ధర్మప్రదమైనను ప్రజలకు సాహాయ్యముగ నుండజాలదు. ఐరోపామహాసంగ్రామము నూతన ధర్మయుగ స్థాపనమునకు సాధనంబని గావ్యంబైనను పరాజయమైన జర్మనులపతే విజేతలైన మిత్రమండలిప్రజలును శాంతిస్థాపనమును నిలిపించిరి. లోకమునందు ప్రబలిన శాంతి

స్థాపనాభిలాష సర్వరిముగ శాంతిని స్థాపించుట కనుకూలపడినది. శాంతిస్థాపనము స్థిరశాంతి స్థాపనమునకు సాధనంబైనను కాకపోయినను యుద్ధనిర్మూలమునకు సాధనంబైనను కాకపోయినను జాతీయస్వాతంత్ర్య సంరక్షణంబునకు సాధనంబైనను కాకపోయినను లోకవ్యాప్తంబైన మహాకారంబులను బహిష్కరించు సాధనంబు గాగలదు. శాంతిభావములు

వివిధదేశములందు శాంతిసమారాధనము ప్రజల భావానుగుణముగ జేయబడినది. ప్రాన్సు ఇంగ్లాండు బెల్జియము దేశములందు విజయోత్సవాములు పరమోత్సాహముతో జరుపబడినవి. పరాసులకు శత్రుసంహారము పరమానందమును గలిగించినది. పరాసులు వారి పూర్వానుభవము వలనను శత్రువులపట్ల కాఠిన్యమును బూనిన భావము సామాన్య ప్రజలయందు వ్యాపించినది. పరాసులభావము కఠినమైనను జర్మనుల దుర్విచారమున కనుకూలముగ నున్నదని యొక్కొకవలసి యున్నది. అయిదేండ్లకు బూర్వము బలోన్యాద భరితులై లోకకింతుకులుగ బడిగింపబడిన జర్మనుల కీ దురవస్థ కట్టునని యెవరూహించగలిగిరి? లోకసామ్రాజ్యాభిషేకము నభిలషించిన జర్మనులు దుర్బలులై దురవస్థ పాలైరి. “తా నొకటి తలచిన దైవమొకటి తలచును” అను నార్యోక్తికి మహాసంగ్రామము వ్యాఖ్యానముగ నున్నది. బలధర్మావృత్తమైన లోకమునకు జర్మనుల పరాజయము నూతన ధర్మోపదేశమును జేయుటకు సాధనంబైనది. జర్మను లీ నూతనధర్మమును గ్రహించి వారి ప్రజాపాండిత్యములను ధర్మవికాసమునకై వినియోగించినపుడు లోకకల్యాణ మసాధారణ వేగమున జరుగగలదు. మిత్రమండలి రాజ్యములందు రాజ్యధర్మజ్ఞులు ధర్మ విజయమును గొనియాడిరి. బొంబయి గవర్నరు సర్ జార్జిలాయిడు “సంగ్రామము మానవ బలమునకు విజయమును సైన్యబలమునకు పరాజయమును గలిగించినది” అనియును “ఇతర దేశములందువలె హిందూదేశమునందును స్వపరిపాలన స్థితి సాధ్యమైనది.” అనియును బొంబయి దర్బారు నందు దెలిపిరి. చెన్నపురి గవర్నరు శ్రీవిల్లింగ్డును ప్రభువు “స్వాతంత్ర్యమునకును ధర్మమునకును గలించిన అయిదు సంవత్సరముల నుండియును భారతీయులు యూరపీనులు కలిసి రక్తమును భారపోసిరి. పరస్పర విశ్వాసముతోను మిత్రభావ

ముతోను నికముందు పనిజేసిన దేశాభ్యుదయము చేకూరునని నా దృఢవిశ్వాసము” అని చెన్నపురి దర్బారునందు బ్రకటించిరి. మహాసంగ్రామము పాలకులభావములను కొంతవరకు మార్చిన వనుటకు వారి భావములు పరమప్రమాణములుగ నున్నవి. శాని పాలకవర్గమున కీ భావములందు సంపూర్ణ విశ్వాసము గలిగినపుడే శాంతిస్థాపనము ధర్మవిజయము సాధ్యము లగును.

శాంతిసమారాధనలు

శాంతిస్థాపనము భావమునందు సంపూర్ణముగ వికసించినపుడు గాని కార్యమునందు వికాసము సాధ్యముగాదు. విజయోత్సాహమును దెలుపుటకై దర్బారులు జరుపబడినవి. అన్నదానములు చేయబడినవి. బాల బాలికలకు ఫలహారము లొసంగబడినవి. దోహదోపేతులందు కొందరకు బంధకము తొలగింపబడినది. ఖయిదీలందు గొందరకు విమోచనము గల్పింపబడినది. పాలకు లవలంబించిన ఈ చర్య కొంత యధార ప్రక్రియను దెలుపుచున్నను ప్రజలయందు పరమోత్సాహమును గలిగించగల యధారశీలమును బ్రకటించుటలేదు. పంజాబునందు మార్షలు లా విచారణలు యథాప్రకారముగ జరుగుచున్నవి. న్యాయశాస్త్రజ్ఞులు విచారణలు శాస్త్రవిరుద్ధము లనియును శిక్షలు అతిఘోరములనియును వాదించుచున్నారు. సంస్కరణవాసితులకు విమోచనము గలుగలేదు. సంస్కరణశాసనము సంకుచిత భావముతో విమృశించబడుచున్నది. శాంతి మహాత్మ్యమును జరుపుటకు పరమ ప్రయోజనము ప్రజలయందు శాంతిస్థాపన విషయమై భావోన్మత్తమును గలుగజేయుటయైయున్నది. పంజాబునందు కాశీనాథరాయగారిపట్ల రాజప్రతినిధి చూపిన యాదార్యము గంధి మహాత్మునకు కొంత సంతృప్తిని గలుగజేసినది. గంధి ప్రస్తుతము సత్యాగ్రహవలంబనమును విరమించినట్లులు తెలుపుచున్నారు. భారతీయుల సంతృప్తీలమునకు గంధిమహాత్ముని చర్యయే నిదర్శనము. సంస్కరణ శాసనముపట్ల ప్రజల సభిముఖులను జేయుటకును శాంతిని స్థాపించుటకును భారతీయభుత్వము పంజాబునందును నితర రాష్ట్రములందును నుదారమైన రాజనీతి నవలంబించుట ధర్మము. భారత ఖండమునందు వివిధప్రాంతములందు 19-వ తేదీని జరుపబడిన శాంతిసమారాధనలు భారతీయుల సరళస్వభావమునకు నిదర్శనములు. పాలకులు దారస్యభావమును బూని సంగ్రామ ఫలజాతమైన ధర్మశాంతి స్థితిని స్థాపించుటకై పరమానస్థితియందు విశాలమైన సామదాన తంత్రముల నవలంబించుట యవసరంబని విన్నవించుచున్నాము.

వి. చక్రవర్త్యుని పి. చెంచయ్యగార్లు కనివారము నాడింగ్లందుకు బయలుదేరి వెదలిరి.

రవలకు జే. హెచ్. లిక్టర్ గారు పెరిషియా శత్రు మతగురువుగ నియమించబడిరి.

సర్ హేమల్తు గార్జులు గారు. — పీఠ బుధవారము నాడు సిద్ధాంతంబి రావల్పిండికి వెళ్లెదరు

ఆదాయపుకన్న. — ఇండ్లదేల లాకీలగడ్డివీడ రాబడి కన్న విధింపబడినది బంగాళాదేశమునానికొప్పుయింజిరి.

ఆమోదించబడుట — సంధివత్సము మూడవసారి చదువబడినది. నవరణ లేమియునులేవు. 168 స్థరనకూలురు. 4 గురు ప్రతి కూలురు.

బర్మాకుగూడ రాజకీయ సంస్కరణములను కర్తవ్యముగా గూర్చి యిండియా దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరమును నిరీక్షించుచున్నానని యంటానూగారు నడిపిరి.

విశేష ప్రసంగములు

(రైతుల వజర)

జూలై 20

పార్లమెంటు సభ.

భారతఖండ విషయములు

కొమారులైన కేంద్రములు.

లండను, జూలై 17:—కొమారులైన కేంద్రములను గూర్చి ముఖ్యమంత్రిగారు విచారించి తెలిపినవి మాంటాగూ గారవారి.

రాజకీయము.

రాజకీయము నిర్ణయములకు మొత్తము సంఖ్యకంటె రాజకీయము నిర్ణయములను నిర్ణయించుట కష్టమని కొనుమర్చువారి సంఖ్య బొంబాయి కలకత్తా నగరములలోని వారిని మాత్రమే లెక్కించినను చాల హెచ్చుగా నున్నది. వీరిట్లు కష్టించుకొనవలసినదేనా యని వర్తమానముగా కనిపింపింది. ఈ విషయము యిండియా గవర్నరు మెంటువాన్ కి తెలిపబడును. వారిట్టిది జరుగకుండ తగిన ఏర్పాటులను చేయుచున్నారని మాంటాగూ గారు నడిపిరి.

మంజూరు అల్లురులు

మంజూరు అల్లురులనుగూర్చి విచారణ జరుగుచున్నది. అట్టివో సరిగ్గా నియమింపబడిన స్వాధీనస్థానములవలన విచారణ చేయబడి విధింపబడిన కేసులకు రద్దుపడకుండు సమాధికి మనీషే తలంపబడవలసి మాంటాగూ గారు లక్షగానికి ప్రత్యక్షమిచ్చిరి.

ఇండియా సేన.

సంధి పునరుద్ధరణలో పరిచేయుటకు యిండియా సేన కలబడునట్లు రాజకీయము తెలుపుటకు చాల చింతించుచున్నాను. ఆ సేనలకు త్వరగా పంపుటకు తగిన ఏర్పాటులు చేయబడినవి సాధ్యమై కాలేదు. సేనలకు ప్రాప్తమైనవిగా పంపిన 18-వ తేదీకి రావచ్చును గాని నాకలలో కొందరికి నూతనముగా వివిధరకముల తలబడుటచే సేనలకు ప్రాప్తమైనవి దింపబడినవి గాన నవి తీర్మానముల మీదుగా రావలెను. 28-వ తేదీకిలోగా రావలెను. ఈ తీర్మానము కచ్చు 200 మంది భారతీయ యోధులు గూడ నాటిరాత్రికి గాని రావలెను. భారతీయ సేనలకు ప్రత్యేకముగా పంపించినవి మనీషే కర్తగాను నుడివిన మాంటాగూ గారు తెలిపిరి.

సంధి నిబంధనల చర్య

పార్లమెంటు సభలో సంధి నిబంధనల చట్టము రెండవ సారి చదువబడినపుడు కొంత చర్య జరిగింది. ఆ సందర్భమున లాయరు జార్జి గార్డ్లు నడిపిరి. సభవాన సంధి సంగీకరించుటచే సంధిసభవానను దొరతనమువారు చాల సంతసించుచున్నారు. బ్రిటన్ ఆమె కా ప్రాప్తమైనవి ప్రత్యేకముగా సంధి పీఠం కొందరికి. వరాహరాజ్ కి విశ్వాసము లేదని వీరివలన తలంపబడును. ప్రభులకు శత్రుభయము వరాహరాజ్ కి కలుగుట సహజమని గ్రహించవలెను.

నానాదేశ సంఘము.

ఇది యొక గొప్ప ప్రయోగము (ఎక్స్ ప్రిమెంటు). ఈ పరీక్షణమునకు పరామర్శి విశ్వాసముకలదు గాననదిసార్థకముగుట్లు నిరవకటకు ఆంగ్ల ఆమె కాదేశముల ప్రావీణ్యమును గూర్చి వారిని తెలిపిరి. శత్రువులకు సత్సంగముగా రావట్లకు లభించున కొందరు ఆశ్చర్యముగా రాబట్టియు కొందరు నాడేపించిరి. ఈ విషయము నిరాధారము. బ్రిటిషునాకలను ముంబయందు ప్రాజనమును కలిగించినందున నానికుటకు నష్టముకలిగించి నందుకు విమానముల దాడుల వలన నష్టము కలిగించినందులకు తగిన పరిహారము బ్రిటిషుదేశమునకు రావలెను. ఫించెలను మాజుల సభకముగా మన మిచ్చుట నియున్నది. జర్మను లీ సామ్రాజ్యమును కిచ్చినవో నీ భారము చాలవరకు తగ్గులదు. మిక్రిమందలివారికి మొత్తము యుద్ధ వ్యయము 2 కోట్ల (80 వేల మిలియనులు) పానులు ఈ మొత్తమునకు జర్మనులకు రాబట్టుటకు కొవిదులు చేసిన ప్రయత్నములు సఫలమైనవి గాని ఈ నిర్ధారణను సరిగానని కొందరిని. ఇంకొకంటె సీసముగా నిర్ధారణచేయ వలెను. 400 మైళ్ల పానుగును 80 మైళ్ల వేషమును గల ప్రత్యేక

మంతయు విభజ్యము మొనర్చబడెను. అవి స్వీకృతమున కలుగజేయబడిన నష్టము నిపుడు నిర్ధారణ చేయుట సాధ్యముకాదు. జర్మను లా ప్రాంతములకు మనములనుపంపినవ్యయమునిర్ధారణచేయించి నానుగు నెలలలోపున తెలియజేసినవో స్వాధీనమున కోచే నేని వరాహరాజ్ కరించెదరు. జర్మనీకి అధినివేశములన్నియును పోయినవి. ఇకములో 8/4 మారును బొంగులో 1/3-వ మారును 70 లక్షలమంది క్రితమున నష్టముయ్యును. ఇట్టి నష్టము కలుగక పోయినను జర్మనులు ప్రతి సామ్రాజ్యము 180 కోట్ల పానుల నియ్య జాలరనుట నిశ్చయముగా ననే జర్మను లియ్య కలరని క్రితమి యులకు లోచిన మొత్తమే విధింపబడినది. జర్మనుల సేనాబల మంతరించినగాని బ్రిటన్, ఫ్రాన్సు, ఇటలీ, రష్యా, అమెరికా దేశముల పైనిక బలమును తగ్గించ వలెను. మన సేన జర్మనీలో నుండుటలనే జర్మనులు సంధివరకుల కంగీకరించిరి. జర్మనుల పైనిక క్రితమిపును నశించ జేయబడినదిగాని మనము మన సేనల నింకను కొంతకాలము వరకు తగ్గించ వలెను. ఈ సంధిపరాంతమునకు స్వచ్ఛంద సేన మొత్తముడిక అధినివేశముల కన్నిటిని నియమనని వారలపు

కెయిజర్ విచారణ.

ఈ మహా మారణమునకు కారకులగు వారి నూకవల గూడదు. యుద్ధము మహాపరాభవని నిర్ధారణ చేయబడిన గాని ముందు యుద్ధముల విరమించ బడవు. బ్రిటిషు దేశమున నెట్టివారి కైన నిష్పాక్షిక మగు విచారణ జరుగునని మిక్రిమందలికి విశ్వాసము కలదుగాన రియూథమునకు కారకడగు సరినిని విచారించుటకు నిశ్చయించ బడినది.

విర్లండు సమస్య.

విల్లను సభాపతి జనరలు స్పెట్టుగార్డ్ నిర్దేశములకు విర్లండుకు వర్తింపజేయలేనని డెవిలిగారు నడిపిరి. వాని విర్లండు కంకటికిని వర్తింపజేయుటకు డెవిలిగారు రంగీకరింతురా? ఇతరులకు స్వయంవిర్లండు స్వాతంత్ర్యమిచ్చుచుతామున్న యం నిర్లండు స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు విర్లండువారంగీకరింపలేదు. నేనుచేసిన ప్రయత్నమునకు వారంగీకరింపలేదు. ఆదేశమున నందరు జోక్య జాలివారు కారు. మునుజుకుల వారున్నారు. జాలివరకుస్వభావ దృక్పథములు భిన్నములు. ఈ విభేదములు తొలగువరకును స్వయంవిర్లండుకు తల పెట్ట గూడదు. కాన నేనేమియును చేయజాల వున్నాను.

ముగింపు.

సంధి వరకులలో నింకను లోపములున్న నానాదేశ సంఘము వానిని తొలగించవలెను. ఆ సంఘము అపీటు స్వాధీనస్థానముగా నుండవలెను. సంధిసభ చాల లోపములను తొలగించింది. క్రొత్తగా జాపములు కలిగించబడలేదని నేని తలంచెదను. మానవదృష్టికి గోచరించినంతవరకు కట్టుబట్టుములు చేయబడెను. మరల నిట్టి మహాసంగ్రామము కలుగగూడదు. వారు నిరాముఢుల నొనరించిరి కిట్టింది. ఇన్న దేశముల స్వాతంత్ర్యములకు భింకముకలిగింప రాదని ప్రపంచమునకు స్పష్టమిచ్చిరి. ఎట్టిమార్గమున చేయబడువలన జర్మను సామ్రాజ్యవాద పరిపాటులతో అట్టి సామ్రాజ్యవాదమును ఎల్ల దేశముల వారికిని ఎల్ల దేశముల రాజులకును తెలుపుట సంధిసభ ప్రతిపక్షముగా నుండవలెనని లాయరు జార్జి గారు నడిపిరి (మనవర్తము)

ఆఫ్ ఫిన్ల్యాండు సమస్య.

లండను, జూలై 16:—నేను కామర్సు సభలో మాంటాగూ గార్డులను చెప్పిరి. ఎచ్చటనో సహాయ తగాయదాము తప్ప ఆఫ్ ఫిన్ల్యాండును దెచ్చటను పోరాటములేదు. 22-వ తేదీ నటికి ఆఫ్ ఫిన్ల్యాండు సంధి ప్రతినిధులు మన పక్షములలోకి వచ్చెదరని తలంపుటకు కారణమున్నది.

వైకాంటు కర్ణుగారు ఆఫ్ ఫిన్ల్యాండు నిర్మిమిత్తముగ బ్రిటిషు రాష్ట్రము నెరింపుటకాదియు సమీప నింక సింహాసన మంతుంచ నుడేకరింపబడు చున్నవా? మాంటాగూ గారును కిట్లు ప్రత్యక్షమై మొసగిరి:— నిర్మిమిత్తముగ నికముం దిట్టి అల్లులు జరుగకుండ నరిహారుకు భద్రముచేయవలెను నని మా యుద్ధదేశ్యము. ఇంకముం దప్పురి స్థానము నెవరేలవలెను నను ఆంకమును గూర్చి ప్రస్తుతము ఏమి చెప్పబడున గవర్న మెంటు వారు నిశ్చయించుకొనలేదు.

విజయములు.

లండను, జూలై 17:—కామర్సుసభలో ఫేబ్రవేరు గా రిట్లు తెలియబరచిరి. విజయములమున కిచ్చిటికి 7080 లక్షల పానులు కను అయ్యెను. ఇందు క్రొత్తసామ్రాజ్య 460 పానులుగూడ చేర్చబడెనని వారనిరి.

సంధిపునరుద్ధరణ

స్వారిను, జూలై 20:—మూర్ఖ లుసామ గారిని లండన్ లో సంధిపునరుద్ధరణ వారందరును ఆయుధ్యానముతో ఆహ్వానించుటకు కుదుర్చుటై యున్నారనియు మిక్రిమందలి తరపున సర్వసాధికరిగనున్న సామ గారిని అధినించుచున్నారని మాంటాగూ గారు తెలుపుచున్నారు.

బానాసంచాలు.

లండను, జూలై 17:—సామ్రాజ్యమందంతటకు 11 రాత్రులు బానాసంచాల ఉత్సవముతో సంధిపునరుద్ధరణమున యునని తెలియచున్నది.

నాకోత్సవము.

లండను, జూలై 17:—సామ్రాజ్యములో నాకాదేశము ప్రత్యేకించినది. గొప్ప సంధిపునరుద్ధరణ ప్రయత్నములు ప్రారంభమైనవి. అంతర్జాతీయ, డెప్టామెంటుల మున్నగు నాకల విశేషముగ సమకూర్చబడినవి. ప్రపంచమున ఈ నాకలలో ప్రత్యేకించ మోదనగును. 19 తేదీన ఈ నాకలన్నియు దీపములతో అలంకరింపబడును. ప్రతి నాకాభివృద్ధి నుండి తారాజ్యము మున్నగు బానాసంచ కాల్యమును.

విజయప్రదర్శనము.

లండను, జూలై 17:—19 తేదీన జరుగు సంధిపునరుద్ధరణ బ్రిటిషు డొమినియన్ సేనల తరపున 5000 ఉద్యోగులును, పైనికులును ప్రతినిధులు ఎక్కువగిరి. ఆఫ్రికాదళములుగూడ ఇంక చేర్చబడినవి. కాల్యములు, రాత్రులు ఇంజనీర్లు కేకప్పు దళముగూడ ప్రాధినిధ్యమును కలిగించును. ఈ సైన్యనిరవాహకులన్నియు మోపు విభు, ఆస్ట్రేలియన్, న్యూజీలండు దేశములకు సంబంధించినవి. అధినివేశపు సైన్య ప్రతినిధులు గా గలరు.

వైమానికతపాలు.

లండను, జూలై 21:—తపాలా కార్యాలయపు ముఖపు మంత్రమున ఇల్లింగువరకు గిట్లు తెలియజేసిరి:— వైమానిక తపాలముగూర్చి దొరతనమువారు చాలవరకు యోచించిరి. ఈ విషయము వైమానికమంత్రి వర్గము వారి కే సంబంధించినను దొరతనమువారు జోష్యము కలుగజేసికొనిరి. అట్లాంటిక్ వైమానిక యానముల ఫలితములు అద్భుతములు పోకరు, ఆల్బాను గార్లిడ్లను తాను గొనిపోయిన తపాల సందేశిని.

ఆర్ 34 విమానములో సంబంధించి ఉత్తరము ఇల్లింగు వరకుగారికి జేసినది. వీనినిజూడ విమానములలో తపాలను బంపుటకు పీఠమున తెలియుచున్నది. ముందుగూడ కొంచెము అభివృద్ధికరమును నూచనము గాన్నించే నేని విమానములయందు తపాలనుబంపుటకు కొన్ని సవరణములు ఇట్లును. దూరమైనను తపాలాబోవును.

బోనర్లగారి సూచన నిరాకరించుట.

లండను, జూలై 17:—మునుముసముల వరకుకు పరినిజుపుడల చేయబడదని పూచీపడదలసినది బోనర్లగారు 14-వ తేదీన గోరింట్లు చేయబడుటకు గనిపనివారల సభలో జనీక మంది తీర్మానించిరి.

గనులను జాతీయము చేయును కాననము దీముటకు గవర్న మెంటువారు పూచీపడు నెడల వారికి సహాయముగ పనిచేయుట కంగీకరించుచు గనిపనివారలసభ యొక తీర్మానము చేసెను.

పశ్చిమోత్తర ఆయోమార్గము.

లండను, జూలై 17:—బండ్లు నడపించు వారలకు కంటి పరిష్కా నిబంధనలను చాలవరకు తగ్గించుది తనిచేయమని రెయిల్వేలకు వారు సమ్మెకట్టుటకులన పశ్చిమోత్తర మార్గ మందలి బండ్లన్నియు నాగిపోయినవి.

రాయభారములు జరుగుచున్నవిగాన నవి పూర్తియగు వరకును సమ్మెకట్టుట నాపీయుండ వలసినదని రెయిల్వేలకు వారల నేవనలు యానియకు వారు అచటి మొబరులకు తెలియబరచిరి.

కీ॥ శే॥ టి ఆనందరావు గారు:— మైసూరు ప్రభుత్వపు బుత్తరు విట్లు తెలుపుచున్నది. ప్రధానశాసకు శ్రీ. ఆనందరావు సి. వి. ఇ. గారు దివంగతులైన వినుటకు మైసూరు మహారాజుగారియొక్క వరకరి. వీరు పూర్వము మైసూరునివాడుగనుండిరి. వీరిగౌరవాన్ని మెంతుగా మైసూరులో నున్న ప్రతిష్ఠాపనలను, కార్యాలయములను (దొరతనమువారి) 23-వ తేదీన మూసివేయవలెనని ఉత్తరపు జేయబడినది.

జులై 17

మిత్రమండలి యుత్తమసభ.

జులై 17:—నల్లపాడు ప్రభుత్వము నుండి
దేశములయందు తన కోర్కెయందు, కాని ఇప్పుడీ సమయమున
అతడొకరిని సాగించుటయందును ఇతర కోర్కెలకు
గారు యుత్తమసభవారికి తెలియబరచిరి. ఈ మట్టికి రా
మంగిరింపవలయునో వలన కాన్సిలు ఇంకను తీర్మానింప
లేదు. కాని ఈ విషయములో చిట్టచివరకు కోర్కెలకుగారికి
సహాయ మొనరింపబడుట మార్గము వాస్తవము.

అక్టోబరు నెలవరకును అక్టోబరు కార్యము పెట్టవల
యుననియు, ఈమెయి హంగేరియను సహాయముగూర్చు
పూర్వముగా జరిగిన సమావేశము కాన్సిలువా రాలాచించు
చున్నారు. ఈమెయియును వెనుకకు బోక నొల్లవలయునని
హంగేరియనులు కాన్సిలులను పీకుట కంగీకరింప కున్నారు.
హంగేరియనులు కాన్సిలులను బూరియందు సంతకాలము
వెనుకకు పురలనుని ఈమెయియును లకుచున్నారు. అందువలన
విషయస్థితి యేర్పడినది. బాధ్యతల నిరవృత్తి తంతిపెట్టవల
యునని సభవారు ప్రయత్నించు చున్నారు.

జులై 20:—నల్లపాడు ప్రభుత్వము నుండి

జులై 20:—నల్లపాడు ప్రభుత్వము నుండి
జులై 20:—నల్లపాడు ప్రభుత్వము నుండి
జులై 20:—నల్లపాడు ప్రభుత్వము నుండి

పరాసు వైమానికులు.

జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు

జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు

పరాసు వైమానికులు.

జులై 16:—పరాసు వైమానికులు
జులై 16:—పరాసు వైమానికులు
జులై 16:—పరాసు వైమానికులు

పరాసు వైమానికులు.

జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు
జులై 20:—పరాసు వైమానికులు

చీనా

మాంటింగు సంధిని నిరసించుట.

జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు

జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు

జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు
జులై 16:—చీనా వైమానికులు

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర చీనాదేశముల సంధులు.

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

చీనా; ఇటలీ హక్కులు

జులై 20:—చీనా వైమానికులు
జులై 20:—చీనా వైమానికులు
జులై 20:—చీనా వైమానికులు

జులై 20

జులై 20:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

జులై 20:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

జులై 20

జులై 20:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు
జులై 17:—చీనా వైమానికులు

హిందూ దేశమున అక్రమములను.

భారతదేశమున అక్రమములను.

హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను

హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను

హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను

హిందూ దేశమున అక్రమములను.

హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను

హిందూ దేశమున అక్రమములను.

హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను
హిందూ దేశమున అక్రమములను

వార్తాపత్రికా సంపాదకుల

దుఃఖములు.

గోఖలే భవనమున పౌరసభ.

ఈ నెల 22 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రము 5-80 నిమిషములకు గోఖలే భవనమున పౌరసభ గావించబడినది. పుస్తకలక్ష్మీవారాధన గారూ బా. ఎల్. లా గారు, సి. రాజగోపాలాచార్యగారు, వి. వి. శ్రీనివాసాచార్యగారు, జి. యస్. అరెండలుగారు, రంగనాథము మొదలగువారు, సభ్యులుగా సహజమున సభకు విచ్చేసిరి.

సభాభవనమునకు పాదచేతన విద్యార్థులచేతన నింది పోయెను.

పుస్తకలక్ష్మీవారాధన బా. ఎల్. లా గారు ఉపపాదకనై శ్రీనివాసాచార్యగారు రంగనాథము మొదలగువారు.

అధ్యక్షులు.

వై. ఎస్. వి. వి. వారి అధ్యక్షత క్రింద రాజ్యాంగవిషయములలో సంబంధములేని ఈ విషయము కొన్ని ఉపన్యాసములు జరుగును. (పూర్వము) ఈ యువనాథులకు బహుళ సంఖ్యల పాఠకుల వచ్చెదరని నమ్ముచున్నాను. నేటి సాయంత్రము చెప్పవలసిన విషయముయొక్క కార్యక్రమ కట్టిక ఎదుట గానరాదు. నేను బాల్యమున 27 తర్సరముల క్రింద అనగా 1892 సంవత్సరము ప్రాదేశిక మాసపత్రికకు సంపాదకుడుగా నుండిని. నేటిదినమున అరెండలుగారు ఉపన్యాసము చాలా బాగా వివరించును.

జి. ఎస్. అరెండలుగారు.

అధ్యక్షులు తమ చాలకాలకుక్రింద, 1892 కన్నెరమున ప్రాదేశిక మాసపత్రికకు సంపాదకులుగా నుండిరి. అనగా ముద్రాకారమునకు 27 తర్సరముల క్రింద సంపాదకులుగా నుండిరి. ముద్రాకారము 1910 వ సంవత్సరము ప్రభుత్వమువారిచే ఆమోదింపబడినది. పత్రికా సంపాదకులలో కొందరు కృషియు, కొందరు బాహుళ్యము గలరు. పత్రికా సంపాదకులకు బాధ్యతయు, కష్టములను ఎత్తుకొనవలెను. మూడు నెలలకుండి చాల విచారకరమగు జీవనము నడపుచుంటిని.

ఇక నేను పత్రికా సంపాదకుల కుండలనైన నుగ్రహములను వివరించెదను. ఈ ఉపన్యాసము రాజకీయములలో సంబంధము కలదిగాదు.

(1) పరిమితిలేని అజ్ఞానము:—పత్రికా సంపాదకులకు ఈ నుగుణము అత్యవసరము. నేను న్యూ ఇండియా పత్రికకు సంపాదకుడుగా నున్నప్పుడెండియు నేను నేనుకొనినవిషయమును మరచిపోవుచున్నాను అందుచేతనే గొప్ప సంపాదకుడనగుచుంటిని.

(2) పరిమితిలేని అహంభావము:—తెలియకపోయినను తెలిసినట్లు నడిచుట.

(3) పరిమితిలేని దోషము:—ఈ ముగ్గురుచేత జనులందరికీ నిరసింపబడిన మనిషియే గొప్పవాడుగ పరిగణింపబడును. సంపాదకులకు మానము, లజ్జ, నిర్భయము, బలము గౌరవము మాత్రము మున్నగువిషయములు ఉండవలెను. దయ, స్వాధ్యాయమును అవసరములేదు. చింతకేళకార్యము నిర్వహించుటకు నన్ను అహంభావమును అవసరము. న్యూ ఇండియా పత్రికయందు కదితర పత్రికల రీతి గొప్ప కొంత ఆత్మశ్రద్ధ ప్రాకటము ఎప్పుడును ప్రయత్నించు. వార్తాపత్రికా సంపాదకుల కష్టములు చాలగలవు. సంపాదకులు తమకు కొలదిపాత్రలను ఉత్పత్తిగా చేయుచుందురు. కొందరు వార్తాపత్రికా కార్యాలయములకు వార్తలనిచ్చుటకు కృషిచేయును మిగతా సంపాదకుల దగ్గరకు వత్తురు. ఈ విషయములేని అధినుల మిగిలిన ఉద్యోగులవారికి కార్యాలయమున తావియ్యదు. నేను అట్టి అధినులను నేను పొందితిని.

(4) పరిమితిలేని దోషము:—

మా కార్యాలయమున కరండికారు గారు గలరు. వీరు తిరిగి వార్తలకు సంపాదకులుగా నుండిరి. ఏదైనా ముఖ్యమైన వార్తలకు వచ్చినయెడల వెంటనే సంపాదకుల వ్యాసము వ్రాయుచు తొందరలేకునట్లు. క్రిందకున్న భూమి మాన ప్రాసిన రెండు పంక్తులు. చియకొని పోవును. ఇట్టి సమయమున వాయుకులను తోచును. ఇట్టి ఇబ్బందిలు గలవు.

(5) స్థలాభావ కష్టము.

(5) పోటీ:—మా కార్యాలయమున చాలమంది సహాయ సంపాదకులు గలరు. ఒక్కొక్కరి కి కష్టములు వచ్చుచుండును. ఎవరి ఉపన్యాసము ముగించుకొన్నను వారికి కొంతమందియు. ప్రతివారును తమ వ్యాసములు ముఖ్యమైనవియు, తప్పుక ముగించు నవియు నడుపుదురు. ఈ విషయములను కరివ్వరించుట చాలకష్టము.

(6) ఉత్తర ప్రభుత్వము కష్టము:—చాలమంది వార్తలకు ఉత్తరములను వ్రాయుచుండురు. కొందరు వార్తలకు ఉత్తరములను వ్రాయుచుండురు. వీటిని చదువుకొనన కాలములనుగనును. కొందరు తెలియనివారి వ్రాయుదురు. కొందరు అనవలసిన క్రిందటి వ్యాసములను ప్రయోగించి కారణముల నడుగుదురు. వ్రాయువారు కష్టముగా వ్రాయు గోరుచున్నాడు.

(7) ముద్రాకారము కష్టము:—ఇదిగొప్ప కష్టము. పత్రికా సంపాదకులకి రాజకీయములను వ్రాయు. తమవారి కి. ఈ ముద్రాకారములకు ప్రజలకు సేవచేయుట కంటే ప్రభుత్వము వారికి ఎక్కువ భయపడుచుంటిని. ఇదియే ముద్రాకారమునకు ముఖ్యమైన కష్టము. పత్రికా సంపాదకులకు ఉపయోగించు మాటలలో కొన్ని మంచిగావు. కొన్ని రాజకీయములను నూచించునవి కలవు. విశేషములను ఉపయోగించు నప్పుడు బహుభాగము క్రిందకు ఉండవలయును. బయట నన్ను వారు, విద్యార్థులను నేనుగొప్పవని వాక్రమించి గౌరవమును పొందుచుంటిని నీ రెండుయందు నేను అందరికంటెను ఎక్కువభాగము కష్టములను పొందు చుంటిని.

అధ్యక్షులు ఆ. లక్ష్మీ కార్యాలయంలో సభయ్యగినను.

సి. రాజగోపాలాచార్యగారు అధ్యక్షులకు కుండనము లప్పించిరి.

అప్పన ప్రతిస్పందలు.

ఈ కిక్కుర వివరింపబడిన అప్పన ప్రతిస్పందలు కుక్రవారము వారికి (వీటిను కట్టిక వచ్చెదరని యిందయా దొరతనము వారు ప్రకటించిరి. 1 అప్పన దేశీయమంత్రి అరి అనామదు భాను (ప్రతినిధి సంపాదకుడు), 2 గులాం మహమ్మదు యూనసుభాను (నివాస జనరలు), 3 వాజిద్ కుక్రవారము (నివాస జనరలు) (ఇర దీనివరు యిందయా దొరతనమువారియొద్ద అప్పన ప్రతినిధి గా నుండెను), 4 మహమ్మదు రఫీకుభాను అమీనులు ముకారిభా - (కరస్పాండెన్సు నూకర్నెలు) 5 దాక్తురు అబ్దుల్ గుఫీకుభాను (కంపైలేషన్ కుక్రవారి), 6 దివానునిరంజను (నివాసజనరలు - ఫిల్మ కుక్రవారు) 7 అబ్దుల్ నూజీకుభాను (విశేషకాళి) 8 మిక్రూచ గులాం మహమ్మదు భాను (నివాసజనరలు, మిక్రూచ-విశేషకాళి), 10 సర్దారు అబ్దుల్ రహీమాను (మొక యిందయా దొరతనమువారియొద్ద అప్పనరాజువారి).

సంపాదకు నేను.

సంపాదకులను నేను ఆరోగ్య సంరక్షణమునకు యిటీవల మంచి ఏర్పాటులు చేయబడినవి అధికారులు తెలిపిరి. ఇటీవల చాలమందికి కలిగిన వ్యాధులు ప్రజలమైనవిగావు. ఉన్న మధికముగానున్నను కలిగిన మరణములు చాల తక్కువ వైద్యకళాభూమికలకుచాలు చాల సమర్థముగా నున్నవి. మరీకి పంపబడిన మనుష్యులకు రాజ్యానికి బన్నుకొనాటు వెనుకరులను క్రిందకి రైలుమార్గము వున్నాడు. కరివీరికొని వచ్చుచుండు కష్టమునున్నది. కుంబానుండి చాలమంది కష్టమునున్నదిగాని ఎండలల చాలభాగము కరివీరివున్నది. సోదాయకములు మంచి నిర్వహణగా కావలెను. వైద్యకళలకు కుంబాను సామగ్రిలను యధేచ్ఛుగా మారు కొనవచ్చును. సామగ్రిలను మిక్రూచ సరిగానందనివో బహుళులలో కొనవచ్చునని నేనాధిపతి గాటికల వైద్యకళాభి కారులకు తెలిపిరి తెలియుచున్నది.

Rifleman Nailor, of the 1st Garrison Battalion Royal Irish Rifles, at Cawnpore, was the victim of a shooting accident on the morning of the 16th instant, at about 9 o'clock, during musketry instructions. After injuring two other men very slightly, a bullet struck Rifleman Nailor, shattering his knee. He was immediately removed to the hospital and expired the next morning through shock and loss of blood due to the severance of one of the arteries.

In reply to the representation addressed by the Upper India Chamber of Commerce and the Bombay Merchants Chamber and Bureau for direct mail train service between Cawnpore and Bombay G. I. P. Railway authorities have stated that nothing can at present be done in this connection.

Burma Legislative Council. Introduction of Important Bills.

RANGOON, July 22. A meeting of the Burma Legislative Council will be held at about the 22nd of August when the Rangoon development Trust Bill will be introduced. The Rangoon Municipal Bill largely on the lines of the Bombay Municipality will be introduced at the November Session of the Council. In connection with the two Bills Mr. Gavin Scott, I. C. S., President, Rangoon Municipality and C. Hlay Oung, a Burmese Barrister, who was a Municipal Commissioner for six years, will be added to the Legislative Council. Other Legislative business likely to be taken up includes a bill for the creation of district Councils and the University Bill.

Development Commissioner's Department. It is hoped that the creation of a Development Commissioners Department will shortly be sanctioned.

Peace Celebrations. Yesterday meeting at which the Lieutenant Governor presided and the peace terms were read by the Chief Secretary, was the largest and the most representative meeting ever held in Rangoon, the Jubilee Hall being crowded in every part. The bugles sounded a fanfare from the platform, when His Honour had taken his seat and again before the close of the meeting. The summary of peace terms was read in English and then translated into Burmese. The audience included a number of non-commissioned officers and men of the various units in Rangoon.

Madras Legislative Council Mr. Narasimha Iyer Elected.

COIMBATORE, July 22. Mr. Macquosen opened this day the voting papers of Salem Nilgiri Coimbatore group with the result as follows:—Mr. Narasimha Iyer 152, Mr. Arogyasami Pillai 93, Mr. Venugopalay 3, invalid 20, Mr. Narasimha Iyer was declared elected.

Nath Singh Oil Co., Ltd. Petition Dismissed.

RANGOON, July 22. Mr. Justice Rutledge to-day delivered a lengthy judgment in the petition to wind up the Nath Singh Oil Company Ltd. The petition has been dismissed. His Honour finding that although the vendor, Nath Singh, was guilty of a flagrant abuse of power and had juggled with the Board of Directors as well as refused to supply the Head Office with particulars of stores and cash transactions at the wells. There was not sufficient cause in the various grounds of the petition taken separately or together to justify a winding up order being passed, but the conduct of Nath Singh in connection with many of the matters in the case had been so improper and unconscientious that His Honour departed from the ordinary rule and directed that each party bear their own costs, the cost of the Managing Agents, who had been cited by the respondent company to be paid by the company. The shares of the Nath Singh Oil Company have risen during the hearing of the case from Rs. 7-8 0 to Rs. 12.

The Hon. Mian Muhammad Shafi, Garden Party at the Town Hall.

LAHORE, July 22. To meet the Hon. Mian Muhammad Shafi in honour of his appointment to Education portfolio of the Viceroy's Executive Council leading residents of Lahore gave a garden party at the Town Hall grounds on Tuesday evening. There was a large gathering of officials and non-officials, European and Indian and the distinguished guest of the evening was the recipient of many hearty congratulations. Amongst others present were the Chief Justice, Judges of the High Court, Raja Narendra with the Hon. Fazel Hussain, the Hon. Ram Saran Das, Mr. Butler, Deputy Commissioner of Lahore, and Dr. Cokal Chand Nareng. Light refreshments were served to the guests and police band played selections of music. The party dispersed late in the evening after passing an enjoyable evening. It is understood that Mr. Shafi is leaving Lahore on the 15th instant for Simla and will be taking charge of Education portfolio on the 28th.

Brief Telegrams.

The Government of Bengal has decided that interest realised by the landlords on the arrears of rent was not assessable to income-tax.

In Eastern Bengal the people of Tipperah and Noakhali are suffering from distress, and the authorities are taking steps to relieve the poor. At Brahmandasa, in the Tipperah district, the prices of rice and cloth are fast rising. The District Magistrate, Mr. Spry, is at Brahmandasa to see the condition of the people there.

At a meeting of the Legislative Council of the Central Provinces held at Nagpur on Monday, 107 questions were asked. The Village Panchayat Bill will be introduced at the next session of the Council. Under the present favourable monsoon conditions, the budget figures are likely to be fully realised. A Bill to extend primary education was introduced.

The President of the Bombay Khilafat Committee has received a letter from Private Secretary to H. E. the Viceroy in reply to their telegraphical request that in view of long period that has elapsed since the holding of a public meeting in Bombay on the 19th March it does not seem that any useful purpose would now be served by the reception by the Viceroy of a deputation as suggested by the committee. The Government are fully acquainted with Indian Moslem sentiments and had represented those sentiments to His Majesty's Government who will doubtless see that they are given all consideration possible at the Peace Conference.

The Peace Treaty.

Debate on Second Reading.

Mr. Lloyd George's Reply.

LONDON, July 21.

Replying to the debate on the second reading of the Treaty of Peace, Mr. Lloyd George said, he was of opinion that the Government and the Peace Conference had every reason to be gratified with the nature of the debate as in the main, the house accepted the treaty, and he believed the public concurred. The discussion had covered the treaty entered into between Britain, America, and France. It had been asked why this treaty was necessary? It was no proof of want of confidence on the part of the French people. We must remember the natural anxiety and nervousness of France in the face of this terrible menace.

League of Nations.

The League of Nations must necessarily be treated as a great experiment. France naturally says, she believes in the experiment and will do her best to carry it out, but would like to feel behind her the might and the power of the British Empire and the United States, in order that the League might have a better chance of being established as a permanent organisation.

Destructive Criticisms.

The criticism of the Treaty of Peace itself had been naturally self-destructive. Some criticised because we had gone too far in exacting indemnities. Others said, we had not gone far enough.

Reparations.

As regards the reparations, Britain had got substantial compensation for the whole, for shipping sunk, for the lives lost, and the injury sustained by sailors, and for all the damage in respect of air raids, which was very considerable. Moreover the compensation had to be paid in respect of all pensions and allowances, which would be a very considerable charge on the taxes of this country. It was received from Germany the payments of these sums we would receive very considerable relief.

The Cost of War.

He asked if there was remotest chance of exacting all the costs of war. The total cost of the war for the whole of Allies, was thirty thousand million sterling. The question had been examined by the ablest Allied experts, who had endeavoured to exact the uttermost farthing possible from Germany, and beyond doubt they had done it. There was criticism that the figure was indeterminate, but it was impossible to determine the figure, because none could estimate the damage to the devastated regions, extending over four hundred miles, by thirty miles. If a definite amount were fixed, we should simply have transferred the uncertainty from Germany to France. We had given Germany every opportunity of sending experts through the devastated regions to make their own estimate, if such were submitted within four months, and if it was fair France would accept it.

German Losses.

Germany had lost three quarters of her iron ore, one-third of her coal, seven millions of population and the whole of her colonies. Nobody thought that Germany could pay the whole cost of the war, namely eighteen hundred millions yearly, even if the whole of these territories had been under her control. All the Allied experts had concluded that reparation attached to the Treaty was the limit of Germany's capacity to pay.

Militarism Uprooted.

He said that they had taken the right course to end conscription. They could not end armaments until they struck at the roots of the Prussian militarism which was the root cause of conscription in Britain, France, Italy, Russia and America. Therefore Prussianism had been uprooted. It was impracticable for us immediately to abolish conscription. A good Peace had been secured only because Germany recognises the existence of the armies on her soil able to impose their own terms.

The Voluntary Army.

The Treaty of Versailles would have been impossible without the armies in the Rhine land. He was of opinion that by the new year the voluntary army would suffice for all our requirements overseas.

Trial of Ex-Kaiser.

As regards the trial of the Ex-Kaiser he said that persons responsible for the awful slaughter should not escape trial. The Allies had sufficient confidence in Britain that whoever came, here would have a trial equal to the highest traditions of the British Government and there were none higher all the world over. If war had to be ended, it must be treated as a great crime and not as an honourable game. That was why after reflection a person who was regarded as the author of the war should be tried for his crimes.

Self-Determination to Ireland.

Replying to Mr. Devlin's appeal to apply President Wilson's and General Smut's Principles to Ireland, Mr. Lloyd George asked would Mr. Devlin apply the principles to the whole of Ireland? He said that the real difficulty was that Mr. Devlin's countrymen were not satisfied to get self-determination for themselves without depriving others of self-determination. Continuing the Premier pointed out that he had endeavoured to apply President Wilson's Principles to Ireland by a constitution of an Irish Convention which failed to bring the parties any nearer. The difficulty was that Ireland was not a nation but three nations in race, religion, temperament and outlook. Until it was bridged it was futile to talk about principle of self-determination. He despaired of any settlement until the Irishmen definitely resolved to face this difficulty. It was useless to quote President Wilson's Principles unless the critics were prepared to apply them to the whole of Ireland.

Warning to Nations.

He looked to the League of Nations ultimately repair and redress the imperfections in the Treaty of Peace. The League would exist as a court of appeal to read just crudities. Nevertheless he claimed that the conference had redressed many old wrongs while he could not think of any new ones created. Moreover they had established guarantees and securities as far as human foresight

India in Parliament.

Military Hospital at Kohat.

Enquiry into Allegations Promised.

LONDON, July 17.

In the House of Commons replying to Mr. Marriott, Mr. Montagu promised to enquire into the allegations with regard to the conditions in the Military Hospital at Kohat.

Income-tax Assessments.

Sir Butcher affirmed that the cities of Bombay and Calcutta alone contained a large number of taxable Indians than the total of those now paying income-tax. He asked whether this apparent evasion would be permitted in future. Mr. Montagu replied that the Government of India was carefully considering the machinery for assessing incometax and for preventing evasions. He would bring the matter to the notice of the Government of India.

The Punjab Riots.

Replying to Mr. Lunn with regard to the Punjab riots Mr. Montagu stated that he was unable to accept the suggestion that trials conducted by duly constituted courts for offences of violence should be nullified pending the enquiry into the disturbance.

Strength of the British Army.

Mr. Churchill's Memorandum.

LONDON, July 17.

Mr. Churchill in a memorandum regarding the strength of the Army says that recreation of the regular army is proceeding satisfactorily. Two hundred and nine thousand volunteer recruits have already been obtained and if the present rate of enlistment is maintained the probability is that all men who actually fought in war will be released before the April 30th 1920. Since the Armistice nearly three millions have been demobilised. The aggregate of the remaining strength including volunteer regulars 12,000,000. By the end of this year this figure will be reduced by about one half leaving approximately six hundred thousand men under arms. For the present no reduction can be made in the strength of the armies in the middle East excluding garrisons in Egypt and India. It is hoped however that all demobilised men in India will be replaced by regulars by the end of the year. In the case of middle East it will be necessary to effect the relief by sending drafts released from the armies of occupation. These drafts will in turn be relieved by regular troops as soon as these are available. All 1914 and 1915 men and all Derby men who joined colours before July 1st 1918, who are in India will have started for Home by December 1st provided that no unexpected trouble occurs in India.

Reforms in Burma.

LONDON, July 22.

In the House of Commons replying to Mr. Ormsby more Mr. Montagu stated that he was awaiting reply of the Government of India to the recent telegraphic enquiry with regard to the future extension to Burma of constitutional reforms which might be introduced in other provinces of India.

The Indian Contingent.

Delay to Reach England.

LONDON, July 18.

The Secretary of State regrets that owing to alteration in the date of the peace celebrations in London the Indian contingent will be unable to reach England in time to participate. The government has made every endeavour to accelerate the ships carrying the contingent. It was hoped that by diverting the troops across France it might still be possible for them to arrive in London on July 18th but the outbreak of mild influenza on board the ships made debarkation of the troops in France inadvisable. The vessels had to proceed via Gibraltar and could not be expected in England unrepresented before July 28th. India would not be entirely in the procession as the Indian contingent two hundred strong from Egypt was due in London that night. H. M. the King has intimated that he will if possible review the entire contingent shortly.

French Military Service.

Five Year Period Obsolete.

LONDON, July 16.

PARIS:—The Havas Agency states, — M. Clemenceau stated in the Peace Commission of the Chamber of Deputies that the five years' military service could now be regarded as obsolete. Very soon it would be possible to revert to the two years' service. The Colonial Army would play a big role in the military future of the Nation.

French Aviators.

Long Distance Flights.

LONDON, July 20.

PARIS:—The Havas Agency states:—Captain Marshal has crossed the Mediterranean by aeroplane. It is expected that he will make the return trip shortly after he has reached the Tunis coast.

The French aviator, Lieut. Roget, left Villacoublay and reached Amsterdam without mishap.

permitted against the repetition of the past horrors. They had disarmed and punished and had demonstrated to the world that national rights and liberties would not be trampled upon. [Cheers]. The Treaty would be a lighthouse in the deep, a warning to the Nations and rulers of nations against perils upon which the German Empire had shattered itself [Loud cheers].

The Peace Bill Passed.

LONDON, July 22.

The Peace Bill passed through the committee stage without amendment and the third reading was carried by 163 votes to 4.

The Russian Problem.

General Denikin's Programme

LONDON, July 17.

Col Briggs, chief of the British Military Mission in South Russia, who has returned from General Denikin's headquarters, interviewed by Reuter, emphatically contradicted the reports circulated against General Denikin's Administration. He declared that General Denikin was a large minded strong Russian patriot unswayed by any personal ambitions. The heads of the British, French and American Missions, had formulated the following programme in conjunction with General Denikin's Administration, signed by all, clearly proving the nature of General Denikin's policy:— "Abolition of Bolshevik anarchy; reconstruction of a united Russia convocation of a 'Peoples' Assembly based on universal suffrage, decentralisation by means of a wide regional autonomy; and liberal local self-government; guarantees for full civil and religious freedom; immediate agrarian reforms with a view to meeting the demand for land of the working classes, immediate labour legislation securing the working classes from exploitation by Government or capital. Col. Briggs added that our duty was to help General Denikin and General Koltchak. Eighty-five per cent. of the whole population of Russia was anti Bolshevik. Five per cent. consisted of Commissaries, and five per cent. were highly paid assassins to carry out the orders of the Commissaries. The remaining five per cent. was doubtful. Owing to the Soviet propaganda people had been led to believe that France and England were behind the Bolsheviks. The work accomplished by General Denikin during the past fifteen months was miraculous. It was unfortunate that General Koltchak had been forced back but this was only a passing phase. It must be remembered that the troops in the front line of the Red Armies were driven to fight, and kept at their posts by machine-guns controlled by paid assassins, who remained in the rear. Col. Briggs concluded by emphasising the necessity for lending speedy assistance against the Bolsheviks, and re-opening trade with the re-conquered territory. Otherwise, Germany would re-capture the whole Russian trade and influence. The urgency of this was clear, as General Denikin had already re-conquered a tract of country, with a population of sixty millions, previously devastated by the Bolsheviks.

Italy's Claims in China.

Peace Delegation's Statement.

LONDON, July 20.

PARIS:—The Italian Peace delegation stated that it was not true that the Council of Five had rejected Italy's claims to the Austrian concession in Tientsin. Italy wishes only that the Chinese Government should start within a year works of sanitation in swamp lands bordering on the Italian settlement, and the work of improving the navigation on the Tsiho river near the Italian settlement.

Germany's Debt to France.

200 Milliard Francs for Reparation.

LONDON, July 20.

PARIS:—The Reporting Secretary of the Parliamentary Peace Commission calculated that the sum due from Germany to France for reparations is approximately 200 milliard of francs, not including the sum due for actual war expenses.

A Great Naval Pageant.

LONDON, July 17.

Great peace pageants were inaugurated by the arrival of the fleet at Southend this afternoon. Four submarine flotillas are anchored between Westcliff and Southend pier, opposite which lie the first, second, third, fourth and fifth destroyers flotillas, with the repair-ship 'Assistance' and the flying-ship 'Furious,' which was originally one of the four famous mystery cruisers, between them and the shore. Thence dreadnoughts stretch eastwards in a long line, headed by the 'Queen Elizabeth', then the 'Lion', 'Tiger', 'Barham', 'Vanguard', 'Malaya', 'Revenge', 'Royal Oak', 'Royal Sovereign', 'King George V', 'Erin', 'Conqueror', 'Orion', 'Monarch', and 'Thunderer'. The public will be admitted practically to all the ships, except the 'Queen Elizabeth'. The ships will be illuminated on the night of the 19th instant. Rockets and deckflares will be fired from the deck of every ship.

The Victory March.

Composition of Overseas Forces.

LONDON, July 17.

It is announced that 5,000 officers and men of all arms have been chosen to represent the British and Dominions Forces in the Victory March on the 19th instant, including squadrons of all cavalry, regiments, various sections of artillery, signallers and Royal engineers. The Infantry will be represented by composite battalions comprising officers and men selected from the English, Scottish, Irish and Welsh regiments, and detachments from the headquarters of the Australian, New Zealand and South African Forces, to represent the Overseas troops. There will be one mounted band, a band of pipes and drums, and eight infantry bands. Four tanks will be detailed, and two sections of a machine-gun battalion. Some 300 of all ranks will represent the Territorials and Yeomanry. Labour Corps, Army Service Corps, Horse and Mechanical Transport, Women's Forage Corps, Women's Legion, R. A. M. C. Field Ambulance, Matrons, Nurses, Military Probationers V. A. D's, Ordinance, Veterinary Corps, Chaplains' Department, Army Pay Department, Military Police, and the W. A. A. C's will also be represented.

German Socialists.

Sever Relations with Communists.

LONDON, July 17.

BERLIN:—The Right Socialist Party has decided to sever relations with the Communists, who, it is alleged are aiming at a Soviet Republic.

Sir Hamilton Grant leaves Simla on Wednesday for Rawalpindi.

Aerial Mails.

Great Possibilities.

LONDON, July 21.
In the course of his statement on the Post Office estimates, Mr. Illingworth said the question of aerial mails had much occupied the Government's attention, though they had been placed in charge of the Air force. The results achieved by flying the Atlantic had been remarkable. Both Hawker and Alcock had delivered their mails. The most remarkable achievement was the round trip of R. 34. He sent a letter to the Postmaster-General of Canada by R. 34 and shortly after her return Mr. Illingworth had received the reply. If this did not make the question of air mails a practical proposition, it showed that there were great possibilities. If the future progress was as rapid as it had been, he thought, before many years long distance posts could be carried on by either lighter or heavier than air machines.

Women's Suffrage in France. Rejected by the Senate.

PARIS, JULY 20.
The French Senate Committee on women suffrage rejected, by 11 votes to 3, the Bill adopted by the Chamber of Deputies to enable women to vote in the Parliamentary elections.

Poona Seva Sadan. Their Excellencies Visit.

POONA, July 22.
Their Excellencies Sir George and Lady Lloyd paid a visit to the Poona Seva Sadan this afternoon and spent an hour in seeing the different activities of the Sadan. Later, both of them attended a meeting of the students and members of the institution, at which Mr. Devadhar, the Secretary spoke about its needs and aspirations. In reply His Excellency expressed his great appreciation of the work being done by the Seva Sadan and wished every success and prosperity to it. Regarding the several needs mentioned by the Secretary he assured the meeting that the Bombay Government would not be unsympathetic towards them.

Separate Representation to Marathas.

In replying to-day to the memorial in regard to separate representation for Marathas in the Reform scheme from a petition of the All-India Maratha League, His Excellency Sir George Lloyd dealt with several points which he said had to be considered in dealing with the subject. After assuring them that the matter would receive the most careful attention of his Government, when further opinions were asked for by the Government of India, he reminded them that in the report dealing with the whole of India it was impossible to give detailed reasons for each and every finding. The committee had heard evidence of several Maratha witnesses and had debated the matter with the Bombay Government. Though their opinion was briefly expressed they could not be accused of want of sympathy. In fact two members expressed themselves in favour of reserving separate seats for Marathas. Further they ought to remember that the committee had to weigh a multitude of similar claims, but if they wished to secure this result they must organise themselves to take such measures as are taken in every other country to secure full weight of numbers for which they desired representation.

Trade of India and East Africa. Indian Merchants Chamber's Letter.

BOMBAY, July 22.
The Committee of the Indian Merchants Chamber and Bureau have addressed the Government of India on the question of trade between India and East Africa. They point out that trade has developed to a very large extent if the present disabilities are removed. The committee state that they are given to understand that sometime past that color prejudice, which is responsible for a great deal of mischief has begun to make itself felt even in East Africa. If the allegations are true the committee fear Indian trade in East Africa will be subjected to the same sort of harassments as in South Africa. With the removal of all grievances and inequalities there will be a natural development in the trade between India and East Africa without any interference from the Government on the lines suggested by Major Mackerrrow in his scheme for a trading company. While the committee are opposed to the proposal of floating a concern with the assistance of the Government they strongly approve the idea of the appointment of an Indian Trade Commissioner to watch and develop the interest of trade between India and East Africa. The Chamber suggest the appointment of an Indian with commercial experience.

Increased Railway Fare.

In another communication to the Government of India the Indian Merchants Chamber draw attention on the present increased railway fare. In the interest of poor and middle classes they ask that third class rates prevailing before June 1919 should be restored as far as possible. They urge reduction in the second class fares on the ground that it is somewhat excessive. No reduction in the first class fares is asked on the ground they are comparatively lower than in other countries and in view of the facilities and accommodation given. The resumption of the issue of first and second class return tickets is also suggested. The committee ask for the removal of surcharge on goods traffic as it was understood to be a war measure.

Compiling Agricultural Statistics. Instructional Class in Calcutta.

CALCUTTA, July 22.
A press communique says:—The Government of India have arranged that a small instructional class will be held as last year for officials deputed by the Indian States for training in the methods of collecting and compiling the agricultural statistics especially those relating to crop forecast. The class will be held in the Department of statistics at 1, Council House Street, Calcutta for a period of 4 weeks commencing from 3rd November, 1919.

The Late Dr. T. M. Nair.

"Englishman's" Comment.

CALCUTTA, July 22.
Referring to Dr Nair's death the "Englishman" writes:—Dr. Nair's death in London is a severe loss to Indian politics for it removes one of the few strong men who have the courage to tell the truth about India even at the risk of earning unpopularity and the imprecations of politicians and to stand up for the depressed classes against the encroachments and dominance of the Brahman oligarchy. Dr. Nair had no axe to grind. He came into politics only when he saw the dangerous direction which agitators like Mrs. Besant were giving to Indian aspirations and when he realised what success, if a weak Government permitted, would mean to the under-dog in India—the millions of out-castes and untouchables. He pleaded their cause with great earnestness and fearlessness. It may be said with truth that he has given his life in the cause.

Late Mr. T. Ananda Rao. Public Offices to be Closed.

BANGALORE, July 22.
A Mysore Government order says:—His Highness the Maharaja has heard with great regret the news of the death of Pradhana Siromori T. Ananda Rao C.I.E., late Dewan of Mysore which event occurred on the morning of the 20th July 1919. As a mark of respect His Highness had been pleased to direct that all public offices, courts and educational institutions in the cities of Bangalore and Mysore be closed to-morrow the 23rd July.

Death of a Fruit Seller. Trial of Lt. H. B. S. Plunkett.

LAHORE, July 22.
At the Lahore High Court on Monday trial began of Lt. H. B. S. Plunkett of the 15th Gurkha Rifles stationed at Abbottabad before Mr. Justice Broadway and a Jury. The accused was charged with having on the 17th April caused the death at Havelian Railway Station of one Khuda Bukh, a Tarkhan village fruit seller by shooting as a result of rash and negligent act and had thereby committed an offence under Section 304-A of the Indian Penal Code. The accused who has been defended by Mr. O'Connor, Advocate pleaded not guilty. After each party had exercised their right of challenge the Jury was constituted and sworn. The story of the prosecution conducted by Mr. Herbert, officiating Government Advocate was to the effect that the accused was in command of a detachment of Gurkhas at Havelian Railway Station with orders to assist generally towards the smooth working of the Railway traffic booking of 2nd Intermediate and 3rd Class passengers being temporarily suspended. Ten minutes prior to the departure of a down passenger train, the Station Master found two third class carriages full of passengers who, in spite of having been refused tickets, had managed to find their way on to the platform to secure seats. Acting on the orders of the Station Master the ticket Collector endeavoured to clear the passengers off only to find that passengers ejected from one compartment promptly entered another. The Station Master then appealed to Lt. Plunkett who went round with the ticket collector clearing out carriages with some difficulty as passengers repeated their former antics. Khuda Bukh (deceased) was remarked by Lt. Plunkett and the ticket collector as particularly troublesome in this respect. After being twice removed from the train he was asked by Lt. Plunkett to stand on the platform. Instead of doing so Khuda Bukh started off at a run down the platform followed by Lt. Plunkett. Arriving at the end of the train, Khuda Bukh jumped down on to the rails and passed round to the outside of the train whither he was followed by the accused who had in the meantime drawn his revolver. Khuda Bukh then dived under the couplings of the guard van and the third class carriage adjoining, with a view to evading his pursuer and regaining the platform. It was at this stage that two shots fired in rapid succession were heard by witnesses on the platform. The second shot struck Khuda Bukh on the back as he was in the act of climbing up on the platform. The deceased Khuda Bukh who was taken to the Haripur Hospital died there at about midnight. Mr. Herbert in addressing the Jury read the evidence and then the law applicable to the case and said that he was prosecuting the accused on behalf of the Crown and his duty was to lay the case fully before the members of the Jury. The popular idea though quite erroneous was that the prosecutor was necessarily a persecutor. Counsel said that he would lay everything before them whether it went in favour of the accused or against him. Counsel next defined rash and negligent acts as given in the Indian Penal Code and in conclusion said that the prisoner would admit that he caused the death of the deceased. Witnesses statements including those of Mr. Fraser, District Magistrate, a Abbottabad and Major Sanders of the accused's regiment were then taken and the Court rose for the day. The trial is expected to finish on Tuesday.

Dispersal of Afridis. Further Report Confirmed.

SIMLA, July 22.
A press communique dated 22nd says:—Further reports confirm the dispersal of Afridis lashkars. Gangs of raiders remain in Kajuri plain and about Ali Masjid, but beyond this the endeavours of Shabagasi Khwaja Muhammad and his supporters such as Yar Muhammad seemed to have failed conspicuously. The non-fulfilment of Shahghasani promises has caused no discontent and division among the Afridis. These tribesmen are said to have suffered well over hundred casualties in their recent attacks on our posts. Except for the scattered raiding parties, there is nothing to report on other parts of the frontier.

H. H. the Nawab of Radhanpur has offered Rs. 5,000 for the comfort and convenience of soldiers wounded in the Afghan war. The offer has been gratefully accepted by the Government of India.

Amir and Peace.

Afghan Delegates.

SIMLA, July 22.
The following is the full list of Afghan delegates, who are expected on Friday in the British lines:—(1) Ali Ahmed Khan, Commissary for Home Affairs, President; (2) Civil General Ghulam Muhammad Yunus Khan; (3) Ghulam Muhammad Khan, Commissary for Commerce; (4) Jivil Colonel Abdul Aziz Khan, formerly Envoy of the Afghan government with the Government of India; (5) Mahammad Rafiq Khan, Amin-ul-Mukabilih, Superintendent of Correspondence; (6) Dr. Abdul Ghani Khan, Chief of the Compilation Department; (7) Civil Colonel Diwan Miranjan, Chief Clerk; (8) Abdul Hamid Khan, Foreign Department; (9) Civil Colonel Mirza Chagat Muhammad Khan, Mir Munshi, Foreign Office, (10) Sirdar Abdur Rahman, formerly Envoy to India.

Health of troops.

ALLAHABAD, July 22.
The "Pioneer" learns from an authoritative source that great improvement has been effected in the medical arrangements for troops on the frontier during the past few weeks. The large number of cases of sickness reported are happily not very serious, and deaths from heat stroke have been few, considering the high temperatures which have prevailed. Hospital trains are said to be excellent, but one difficulty at present being experienced is that of getting men sent to Murree, who are brought by rail into Rawalpindia from Bannu, Kohat and Peshawar. This is due to the want of adequate transport. Large quantities of ice are being despatched to the front from the Punjab, but owing to heat there is considerable wastage on the way, and provision of more ice and soda machines and also of independent supply of ice would help still further to improve the situation. It is understood that some weeks ago, the Commander-in-Chief gave instructions to the officers in charge of hospitals, that they were to have a free hand financially in the matter of obtaining supplies, and, if these were not forthcoming in the ordinary way, they might purchase them in open market.

French and British India. Cordial Exchange of Telegrams.

SIMLA, July 22.
A Press communique says:—The following correspondence is published.—Telegram from His Excellency the Governor of Pondicherry to His Excellency the Viceroy, dated Pondicherry, the 14th July 1919: The authorities, representatives and people of the French Settlements in India, assembled in patriotic enthusiasm to-day, to celebrate the national fête and victory express to you on this occasion their hearty congratulations on the triumph gained in common by the gallant British and French armies, with the aid of the Navy. They join with me in asking Your Excellency to believe in their unchanging gratitude, and indissoluble friendship for the noble British people, whose faithful co-operation ensured the victory and peace which we gloriously celebrate to-day.
Telegram from His Excellency the Viceroy to the Governor of Pondicherry, dated Simla, the 19th July, 1919:—I thank Your Excellency most cordially for your kind telegram, offering congratulations on behalf of yourself, the authorities representatives, and people of the French Settlements in India, on the triumphant conclusion of the war. On this day, which is being observed with rejoicing throughout British Empire, we are specially mindful of the splendid achievements of the great French Nation and reciprocate the assurances of indissoluble friendship.

Mysore Electricity.

A Record of Success.

BANGALORE, July 21.
The report of Mr. S. G. Forbes, Chief Electrical Engineer to Mysore Government, for the past year states that the fifth installation of the Cauvery Power Works were practically completed during the year. A 5,600 h.p. turbine was run for test and ready for final speed and pressure regulation tests when the top half of the spiral casing of turbine developed a crack which is a serious defect in a Francis turbine. Orders have been placed with Messrs. Escher Wyss Co. for a new top of half casing to be replaced as early as possible. The report also says that the total quantity of power generated at Sivassamudram during the year was 98,087,900 units as against 89,369,500 units during the last year, showing an increase of 7,718,400 units over that of the previous year. The increase is due to the increased demand for power and lighting in different sections. The cost of generation, including proportionate interest, depreciation and administration charge on the capital, cost of plant, buildings, etc., at Sivassamudram, was 0.931 anna per unit. Adding 0.069 anna to the above on account of allowance for margin of safety rate per unit billed for energy delivered at Sivassamudram to Bangalore and Mysore transmission lines was .10 per unit. The report also gives financial results of the whole of the Cauvery power scheme since the commencement of its operations sixteen years ago. The net profit for 16 years is put down as Rs. 14,073,273 or an average of Rs. 8,79,579.5 per year.

Asiatic Land & Trading Amendment Act. Indian Merchant's Protest.

BOMBAY, July 22.
The following telegram has been sent by Mr. Jehangir B. Petit, Vice Chairman of the Indian Merchants Chamber to the Secretary, Commerce and Industry Department, Government of India, Simla:—The committee of the Indian Merchants Chamber and Bureau beg to enter emphatic protest against the Asiatic Land and Trading Amendment Act passed by the South African Legislature as being prejudicial to the rights of Indians regarding trading and possession of landed property and practically depriving them of the means of livelihood. This committee request the Government of India to move His Majesty's Government to protect the rights of these British Indians by advising His Majesty to veto the said Act or by adopting such other means as may result in the repeal of that legislation.